

Az egészségügyi ellátás helyzete a BME-n

A World Health Organization (WHO) egészségügyi világszervezete szerint a 21. században 1 milliárd ember halhat meg a dohányzás következtében.

4. oldal

2008. augusztus 8-24-ig rendezik meg a XXIX. Nyári Olimpiai Játékokat Földünk egyik legősibb városában, Pekingben.

8. oldal

Mi is az a Counter-Strike? Ahogy azt a Wikipédia írja, nem más, mint egy „taktikai, belső nézetű lövöldözős (FPS) játék, melyben a hangsúly a csapatjátékon van”

13. oldal

Volt ejtőernyős katona, fotómodell, dolgozott az amerikai titkosszolgálatnak... Most a Ki-választott című műsor kulcsfigurája. Uri Gellerrel beszélgettünk.

14. oldal

Sokan nincsenek tisztában azzal, mi a teendő, ha egyetemistaként a lakhelytől távol betegek lesznek, rosszul érzik magukat, egészségügyi problémájuk van. Fordulhatnak-e valakihez az intézményen belül? Az egyetemen igénybe vehető egészségügyi szolgáltatásokról Dr. Hajós Róberttel, a Gazdasági és Műszaki Főigazgatóság (GMF) Üzemeltetési Osztályának igazgatójával beszélgettünk.

Ha a hallgató beteg, elmehet-e itt az egyetemen orvoshoz? Milyen segítséget tudnak neki nyújtani? Igen, a hallgatók igénybe vehetik az itt a BME-n (K épület mfszt. 10. sz. alatti rendelőben) rendelő orvosok szolgáltatását, három fajta módon. Először is választhatják háziorvosuknak az itt rendelő orvosokat. Ennek az a feltétele, hogy le kell adniuk részükre a TB kártyájukat, így igénybe vehetik a háziorvosi szolgáltatást. Ezt lebonnyolíthatják átjelentkezéssel, a jelenlegi háziorvosuktól a TB kártya átkérésével. Ez a megoldás a vidéki diákok számára lehet előnyös, hiszen nekik haza kellene utazniuk a háziorvosi ellátásuk igénybe vételéhez. Másodszor rosszullettük esetén az érintettek „sürgősségi” ellátást kaphatnak (azonban sajnos ehhez szinte semmilyen esz-

Fotó: Szabó Lázár

köz nincs biztosítva, de az orvos az azonnali diagnosztizálással, mentő kihívásával, vagy tanácsal tud segíteni), amely a hallgató számára térítésmentes. Végezetül

a diákok igénybe vehetnek még magánorvosi szolgáltatást a szakember által megszabott térítés ellenében. Egyébként a hallgatók orvosi ellátását a lakóhelyük szerint

kijelölt háziorvosok, illetve beutalójuk alapján a kijelölt szakorvosi rendelők vagy kórházak végzik.

Folytatás a 3. oldalon

Műegyetemista úszók az élen

2008. április 5-én rendezték meg a 2007/2008. tanévi Universitas Úszóbajnokságot a Komjádi Béla uszodában. Mind a férfiak, mind a nők hat számban mérhették össze erejüket, 50 méteres gyors-, hát-, mell- és pillangóúszásban, illetve 4x50 méteres vegyesúszó váltóban és 10x50 méteres váltóban.

követte Bozsza Bence 6 századdal lemaradva. A nőknél Marton Petra gyorsan a harmadik helyet csípte el. A vegyes váltóknál a férfiak mezőnyében egyetemünk „A” csapata végzett az élen, „B” csapata pedig ezüstérmes lett. A 10x50 méteres váltóknál, közel fél medencényi előnnyel, 18 másodperccel diadal-

Fotó: Szabó Lázár

A versenyen a BME, a Corvinus, az ELTE, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, a TF és a Semmelweis Egyetem ÁOK hallgatói vettek részt. A férfi gyors- és pillangóúszásban a dobogó két legfelső fokán is BME-s hallgató állt, gyorsan első Bozsza Bence, második Molnár Dávid lett, míg pillangón Pap Csongor végzett az élen 26,53 másodperccel, öt

maskodott férfi váltónk a második helyezett Corvinuson, míg a nők a harmadik helyen végeztek ebben a számban. Ezzel az egyetemünk versenyében első helyezett lett a BME 122 ponttal, egy hajszálnnyal megelőzve a Corvinus Egyetemet (121 pont), a harmadik pedig az ELTE lett (89 pont).

Mádai Adrienn

Pénzt akarnak a hallgatóktól

A Magyar Rektori Konferencia (MRK) április 22-én dönt arról a javaslatról, amely ismét arra kényszerítené a hallgatókat, hogy tanulmányaikért a zsebükbe nyúljanak.

Az MTI birtokába került MRK dokumentum szerint az első év mindenkinek ingyenes lenne, utána viszont csak 50-60 ezer hallgató, tehát a diákok körülbelül fele maradna az ingyenes képzésben, a többiek az intézmények a tanulmányi eredménytől függően hat kategóriába sorolnák, és a költségtérítés mértéke is különböző lenne. Az intézmények döntenének arról, hogy ki tanul a második évben költségtérítéses finanszírozási formában és ki az, aki államilag támogatottként.

Gyurcsány Ferenc április 10-én a TV2-nek nyilatkozva megerősítette, hogy a rektori konferenciával közösen dolgoznak egy javaslaton, amely szerint a második évtől fizetni kellene. Ennek ellentmond Hiller István április 14-ei nyilatkozata, amely szerint nem lesz tandíj semmilyen formában. Ha részletesen megismerkedik a rektorok koncepciójával, akkor lesz véleménye az elképzelésről – mondta Hiller, hozzátéve: olvassa

Fotó: Varga Bertram

a nyilvánosságra került híradásokat, amelyek a még el nem fogadott anyagról szólnak.

Miskolczi Norbert, a HÖÖK elnöke a miniszter kijelentésére úgy reagált: tiszta vizet kell önteni a pohárba! A kormány arra adjon választ, akar-e bármilyen módon pénzt szedni a hallgatóktól. Felidézte, hogy amikor legutóbb Arató Gergely, az oktatási tárca jelenlegi államtitkára azt mondta, nem lesz tandíj, mégis lett. Hozzátette: a tandíjat már sokféleképpen hívták, képzési hozzájárulásnak, fejlesztési hozzájárulásnak, nem ez a fő kérdés, hanem hogy kérnek-e pénzt bármilyen címen a hallgatóktól.

Megújult az EHK honlapja:

www.ehk.bme.hu

Folyamatosan frissülő tartalom, naprakész hallgatói információk.

BME-s a jövő fiatal vállalkozója

Március 18-án adták át a Dreher Sörgyárak Zrt. által szervezett „A jövő fiatal vállalkozója 2007” pályázat díjait. Az első helyezést és az ezzel járó 3,6 millió forintos támogatást egy speciális írásfejlesztő toll tervével Bagó Ákos Károly műegyetemista hallgató nyerte el. A formatervezőt pályázatának részleteiről és jövőbeli terveiről kérdeztük.

Hogyan értesültél a pályázatról, és mi késztetett arra, hogy jelentkezsz?
A BME-n már csak hétvégén vannak óráim, mert posztgraduális képzésben veszek részt, Rehabilitációs környezettervező szakmérnöki szakon. Mivel keveset vagyok az egyetemen, és akkor is ugyanabban a tanteremben ülünk, ritkán értesülök az efféle lehetőségekről. Egy megrendelőmmel találkoztam egy főiskolán, mikor megláttam a pályázat plakátját. Csak a véletlennek köszönhető tehát, hogy indultam. Régóta szerettem volna, hogy a toll prototípusából termék legyen, ehhez az álmomhoz „kapóra jött” ez a pályázat. Ennek ellenére az utolsó pillanatig kétóváztam, hogy egyáltalán megpróbáljam-e. A meghosszabbított jelentkezési határidő lejártá előtt tíz perccel regisztráltam. A pályázat írásbeli része háromfordulós volt, első körben az ötlet leírását és mar-

ketingtervet kellett beadni. Két héttel később az eszköz-, működési-, és humán erőforrás tervet, végül az utolsó fordulóban a pénzügyi tervet. Éreztem, hogy az ötletem jó, van benne fantázia, viszont a felsoroltak között több olyan terület is van, amikben korábban nem volt gyakorlatom.

Mesélj a tollról! Mikor születtek meg az első tervek?
Még 2003-ban terveztem egy iskolai projekt hatásaként, mikor Ipari termék- és formatervező mérnöki szakon az első diplomámat szereztem. Akkor ergonomikus, biztonságos és kreatív gyerekjátékot kellett készítenünk. Édesanyám gyógypedagógus, ekkoriban kezdtem komolyabban vizsgálni az általa vásárolt és használt fejlesztő eszközöket. A jelenleg kaphatók többsége nem professzionális, ráadásul az alacsony darabszám miatt még igen drága is. Olyan terméket szerettem volna készíteni, ami nemcsak egyetlen speciális területen használható, hanem többek, vagy mindenki által, így nagy mennyiségben, olcsón gyártható. A megfelelő forma kialakítása érdekében önálló kutatást végeztem, kezembe vettem rengeteg különböző tollat, mindegyikkel írtam, rajzoltam. Sok embert megfigyeltem írás közben, megvizsgáltam, ki hogyan fogja a tollat. Ezek alapján már tud-

tam, mi a legjobb a kéznek és az izmoknak, mi az a forma, amit a legkevésbé fárasztó fogni. Segítettek ebben a formatervezőként tanult ergonomiai ismeretek is. Elkészítettem egy prototípust, amit hasonló módon teszteltem. 2004-ben a Magyar Szabadal-

Fotó: Tóth Máté

mi Hivatalnál formatervezési mintaoltalmat szereztem a tollra, diákként ezért még fizetnem sem kellett.

Mitől speciális a toll? Kiknek hasznos elsősorban?
Az Ujj-Oppozíció megfelelő kialakítását teszi lehetővé, innen a neve – UO-toll. Írás közben fejleszti a tollfogást, ezáltal javul az íráskép, a

kéztartás, közvetetten pedig a testtartás, koordinációs mozgás. Kisgyerekeknek gyakori probléma, hogy megfájdul az ujjuk, mert erősen kell szorítaniuk a tollat, hogy az ne csússzon hátra a kezükben. Az UO-toll a tenyér és ujjak anatómiai formáját használja, arra masszívan támaszkodik, tartása nem fárasztó. Gyakorlatilag nem lehet rosszul megfogni. A csukló mozgólataival nagyon jól irányítha-

lom, aki szeretne egy jópofa, egyedi tollat!

2003 óta már öt év eltelt, korábban nem próbáltál a prototípustól egy megvásárolható termékig eljutni?
Természetesen már az első tervek elkészítésénél is gondoltam erre, viszont eddig nem sikerült a gyártást megvalósítanom. Pályázatokon korábban is indultam a tollal, kisebb-nagyobb sikerekkel.

tó, így könnyebb vele az írás, rajzolás. Tökéletes azoknak a kisgyermeknek, akik rajzolgatnak, írni tanulnak, vagy már írnak. Agyvérzésen átesett betegeknek, mozgáskoordinációs zavarokkal küzdőknek, diszgráfiasoknak, diszlexiásoknak, illetve vakoknak, látássérülteknek is kiváló fejlesztőeszköz. Természetesen mindenkinek aján-

Az eddigi legnagyobb eredményt egy televíziós szereplésnek köszönhetem, ami után sokan megkerestek: több Waldorf iskola, sok magán-személy, illetve a Regionális Grafológusképző és Szakértő Központ is, akik tesztelni szerették volna a tollat. Egy vállalkozó is jelentkezett, aki beszállt volna a gyártásba, viszont nem rendelkeztem

olyan anyagi háttérrel, hogy ebbe akkor bele tudtam volna vágni. Szerencsés véletlen, hogy a pályázatot is sikerült megnyernem.

Ha jól tudom, az írásbeli forduló után egy prezentáció jelentette a „döntőt”. Itt hogyan sikerült a szerepelésed, illetve milyen távlati terveid vannak?
A 78 jelentkező közül a legjobb tízet hívták az utolsó fordulóra, ahol angol nyelven kellett előadni a terveket. A prezentáció zárt keretek között folyt, egymás előadását nem láthatuk, nem is tudtam, a többiek mivel pályáznak. Gyorsan túlestem a dolgon, ugyanis elsőnek osztottak be. Talán szerencse ez is, mivel izgulós típus vagyok, nem szeretek szerepelni. Nem számítottam ennyire jó helyezésre. Április végéig meg kell alapítani a céget, amit a jelenleg is működő, ÖTLETGYÁR nevű vállalkozásunk alapjain, – a nevet megtartva – szeretnék elindítani. Ebben az Életpálya Alapítvány fél éves ingyenes tanácsadását is igénybe fogom venni – ez szintén a díj része. Először a tollat viszem piacra, amihez már sikerült igényes, jó minőségű anyagokat és betétet találni. Mindenképpen újratölthető és minőségi tollat akarok gyártani. Nem szeretném, hogy amit eladunk, rövid idő alatt hulladékká váljon. A későbbiekben is fejlesztő- és orvosi eszközöket szeretnék tervezni és piacra vinni.

Virág Attila

Építészmérnöki Kar Alkotó Hét 2008

Fotó: Kiss Imre

Április 18-án a Központi épület aulájában, valamint az első és második emeleti galériájában megnyílt az Építészmérnöki Kar Alkotó Hét kiállítása, amelyen az „alkotásban” részt vevő hallgatók munkáit tekinthetik meg az érdeklődők április 25-ig.

MÉDIATÁBOR MINDENKINEK

A tábor helyszíne: BME balatonlellel ifjúsági tábora
Időpont: 2008. július 25-28.
Érdeklődni és a táborra jelentkezni az **info@muhely.com** címen lehet.
Jelentkezési határidő: 2008. június 15.

Energetikai Szakkollégium

Az Energetikai Szakkollégium 2002. október 17-én alakult, az Energia-gazdálkodási Tudományos Egyesület (ETE), a Magyar Elektrotechnikai Egyesület (MEE) és a Magyar Energetikai Társaság (MET) támogatásával, gépész- és villamosmérnök-hallgatók együttműködésében, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Kármán Tódor Kollégiumában. Céljuk, hogy az energetika – mint sokrétű és szerteágazó tudományterület – iránt érdeklődő, illetve szakirányú tanulmányokat folytató fiatalok számára biztosítsák az egyetemi, főiskolai tananyagot meghaladó ismeretek megszerzésének lehetőségét, az energiaiparban dolgozó és az egyetemeken oktató szakemberekkel együttműködve. Igyekeznek a jelenkor energetikai problémáiról minél szélesebb képet

adni. Szakmailag elismert előadókat hívnak meg a hallgatók körébe; színvonalas előadások, fórumok és üzemlátogatások szervezésével igyekeznek a fiatalok elméleti és gyakorlati ismereteit gyarapítani. Az energetika és kapcsolódó területeinek megismerését tagjaik részére az egyéni igényeknek megfelelő konzultációs lehetőségek és konferencia részvételek biztosításával, a Tudományos Diákköri Konferencia díjazásában való részvétellel és diplomaterv pályázataikkal is segítik. Lehetőséget teremtenek az energetikában élén járó cégekkel való kapcsolatfelvételre, nyári szakmai gyakorlatokat szerveznek az érdeklődők számára, valamint segítik a mérnökhallgatók elhelyezkedését az iparág állásajánlatainak közvetítésével. Részt vesznek szakmai egyesületek munkájában, te-

vékenységüket a hallgatók érdeklődési körével és az ipar elvárásaival összhangban folyamatosan bővítik, frissítik. Nemzetközi kapcsolataik erősítése érdekében 2006-ban megalapították az Association of Energy Engineers nemzetközi, energetikai menedzsmenttel foglalkozó mérnöki egyesület magyarországi diáktagozatát, továbbá 2007. május 31. és június 2. között megrendezték az International Youth Conference on Energetics elnevezésű nemzetközi konferenciát, melyen mintegy 30 ország összesen közel 150 képviselője vett részt. Ősszel nagyszabású vitafórumot terveznek az energetika és a környezetvédelem aktuális kérdéseinek közepontba helyezésével, 2009 tavaszán pedig ismét megrendezik IYCE konferenciájukat.

Markovits Zita

Szakkollégiumok
Szent-Györgyi Albert Szakkollégium
Vitaest – „Váljék orvosságot táplálékká, táplálékok orvossággá.” (Hippokratész) Táplálék-kiegészítők, funkcionális élelmiszerek. Időpont: 2008. április 22. 19.00 Helyszín: K ép. alagsor 60.
Energetikai Szakkollégium
Oroszki Lajos és Tari Gábor: A VER várható változásai a MAVIR szempontjából. Időpont: 2008. április 24. 18.00 Helyszín: V2 épület 225.
Bösi Vízérmű látogatás Időpont: 2008. április 29. Jelentkezés: www.eszk.org
Kármán Tódor Kollégium Hegesztési Szakosztálya
Hegesztési verseny, és hegesztőlaboratórium átadás. Időpont: április 24. Helyszín: G épület

MŰHELY

Felelős kiadó: Bohák András,
Maszlavér Gábor

Főszerkesztő: Szabó Zsolt • Lapmenedzser: Boros Miklós • Szerkesztők: Herczeg László, Kovács János, Nátz Kata • Rovatvezetők: Sneider Zita (BME körkép, bmekep@muhely.com) • Keresztes Attila (Kapun kívül, kapun_kivul@muhely.com) • Joó Fruzsina (Közélet, kozelet@muhely.com) • Kiss Attila (Technika, technika@muhely.com) • Krajcsócsics Hajnalka (Publicisztika, publicisztika@muhely.com) • Szabados Enikő (Magazin, magazin@muhely.com) • Máday Adrienn (Sport, sport@muhely.com) • Képszerkesztők: Kiss Imre, Szabó László • Korrektor: Horváth Sarolta • Tördelőszerkesztő: Kovács János • Online szerkesztő: Nagy Péter • Szerkesztőség: 1114 Budapest, Bartók Béla út 17. (Baross Gábor Kollégium IV. emelet), Tel./Fax: 463-2081, E-mail: info@muhely.com, Honlap: www.muhely.com • Hirdetésszervező: Kara László E-mail: kara.laszlo@sc.bme.hu Tel.: 463-3257, Mobil: 06-70-584-0158, Fax: 463-3839 • Nyomda: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft. Felelős vezető: Kovács János ügyvezető igazgató • Az újság megjelenik kéthetente 7000 példányban. Ingyenes. HU ISSN 1589-6668

Egyetemi Hallgatói Képviselő

Betegellátás a BME-n

Folytatás az 1. oldalról.

Ha valaki rosszul lesz az egyetemen, mi a teendő?
Hívni kell a mentőt, vagy be kell vinni a beteget az orvoshoz a K épület mfszt. 10. sz. alatti rendelőbe, vagy a XI. Fehérvári út 12. sz. alatti rendelőbe, illetve a Szent Imre Kórház (XI. Tétényi út 12-16.) sürgősségi ellátására.

Mi a tapasztalat, a hallgatók ismerik az egyetemi betegellátási rendszert? Tudják, hogy hogyan működik?
Az egyetemen közismert, hogy a régi szakrendelő területén munkanapokon 8.00 és 16.00 óra között található szakember vagy asszisztens. A rendelő ajtaján ki van függesztve a rendelés ideje. Az intézmény portáin elsősegélynyújtó felszerelés van, amelyet mindenütt piktogrammal is jelölünk. A munkáltató, mint egyetem csak erre kötelezett! Ezenkívül félautomata defibrillátor, újraélesztő gép is található az Orvosi Rendelőben, a K épületi főporta mellett, az Informatika épületi porta mellett, valamint az Uszoda területén.

Milyen ellátásban részesülhetnek azok, akik kollégisták vagy nincsenek bejelentve Budapestre?
Jelenleg nincs a kollégiumokban orvosi ügyelet vagy kol-

legiumi orvos foglalkoztatás. Az egészségügyi alapellátás biztosításához nem kell állandó bejelentett lakhely ott, ahol éppen tartózkodik a hallgató! Az egészségügyi alapellátás közfeladat, amelyet az önkormányzatok látnak el, így a hallgató jogosult a XI. kerületben az alapellátásba tartozó szolgáltatásokat igénybe venni.

Régebben volt rendszeres szakrendelés, amely mára megszűnt. Mi ennek az oka?
Szakrendelő nem működik, mert az egyetem ennek üzemeltetését nem tudja finanszírozni. Az intézmény saját dolgozói számára csak foglalkozás-egészségügyi szolgáltatást köteles biztosítani, amely lehetséges saját orvos és asszisztens alkalmazásával, vagy szolgáltatási szerződéssel. Csupán arra köteles, hogy foglalkozás-egészségügyi orvosi szakvizsgálával rendelkező orvos állapítsa meg a munkára való alkalmasságot (belépéskor és időszakosan), és ehhez az általa szükségesnek tartott szakvizsgálatok is elvégzésre kerüljenek. Rendszeres rendelés viszont most is van, egyrészt a már említett foglalkozás-egészségügyi ellátás, és van háziorvosi rendelés is.

Szabó Orsolya

MEGKÉRDEZTÜK

Hogyan képzeled el a jövődet a diploma után? Befolyásolnak az anyagi szempontok?

Múvér Sándor
Ipari termék és formatervező szakos hallgató vagyok. Szívesen töltöm az időmet különböző grafikák, designok tervezésével, a későbbiekben viszont autótervezéssel és motortervezéssel szeretnék foglalkozni. Jövőbeni terveim közé tartozik egy egyéni vállalkozás indítása a már említett területen. Ebben a szakmában a kereseti lehetőségek nagyban függnek a cég volumenétől, a megrendelések nagyságrendjétől. De nem ezek befolyásoltak, amikor ezt a szakot választottam, abszolút az érdeklődési köröm alapján döntöttem.

Klein Zsuzsanna
Elsőéves mérnök-informatikus hallgató vagyok, diplomaszerezés után a szakmában szeretnék elhelyezkedni. Elsősorban azért, mert jól lehet vele keresni, így ezzel tudnám a családomat is támogatni. Meggyőződésem, hogy a BME-s diplomámmal tudok majd olyan munkahelyet találni, ami kellemes környezetet is biztosít számomra. Én abszolút tudatosan jöttem erre az egyetemre, erre a szakra, mert úgy tudom, hogy kiemelkedő bérezésűek az itt végzett mérnök informatikusok. Bár sokak számára vonzó a külföldi munkavállalás, én mégis itthon szeretnék elsősorban dolgozni.

Magyar András
Mivel mérnök-informatikus hallgató vagyok, ezért a diploma után szoftverfejlesztéssel szeretnék elsősorban foglalkozni. Már régóta érdekel a téma, és a hobbim is a szoftverfejlesztés. Főként itthon szeretnék dolgozni, de sajnos a bérezés inkább a külföldi munkavállalást teszi vonzóbbá. Ugyanazon munkáért külföldön jóval nagyobb fizetést kapnak az informatikusok, de én szeretnék itthon maradni. Az informatikát sem a jövőbeli jó anyagi lehetőségek miatt választottam, hanem mert régóta érdekel.

Lellősi Ádám
Diploma után szeretnék a szakmában elhelyezkedni. Hogyha sikerül munkát szereznem, sokat fogok keresni, viszont a pénz abszolút nem befolyásolt a választásomban. Teljes mértékben érdeklődési kör alapján döntöttem, mindig is meteorológus szerettem volna lenni. De mivel kevés szakember kell, nehéz lesz elhelyezkednem. Úgy gondolom, itt sokat számít az ismeretségi kör, de bízom benne, hogy tudás alapján is lehet jó munkahelyet találni. Ha nem lesz más, akkor fizikatanár leszek. Ha mindkét pozíciót felajánlanák, akkor is a meteorológusi posztot választanám, ha kevesebbet kapnék érte, már ha ez a kevesebb is annyi, hogy meg tudok élni belőle.

Nagynémedi Csaba
Itt dolgozom a tanszéken, ami szerintem nagyon jó, mivel a munka kapcsolódik a tanulmányaimhoz. Villamosmérnöknek tanulok és ezen belül is elektronikai technológia a fő szakirányom. A kezdetek kezdetén nem befolyásolt a pénz, egyszerűen érdekelt ez a terület és kész. Persze bízom benne, hogy nem fogok rosszul járni anyagiilag. Már csak néhány tárgy választ el a diplomamunkától, így elég kevés órám van. Ennek köszönhetően összefér a tanulás és a munka, és szerencsére nagyon rugalmasak a munkahelyemen, így sikerül mindent összeegyeztetni. A jelenlegi fizetésem alapján jó, és azt sem árt észben tartani, hogy ez számomra gyakorlat is.

Sokáig akarsz élni?

Az Egy Csepp Figyelem Alapítvány egyetemisták között végzett felmérésével igyekszik felhívni a figyelmet arra, hogy a vezető halálokként számon tartott népbetegségek egészséges életmóddal elkerülhetőek volnának.

A XX. században a halálozási okok teljesen megváltoztak. A fertőző betegségek átadták helyüket a helytelen életmód által okozott betegségeknek. Szomorú, de hazánk élen jár a szív- és érrendszeri, valamint a daganatos megbetegedések gyakoriságában. Ezek kialakulásában csupán 15-30%-ban játszik szerepet az örökletes hajlam, 50-75%-ban az életmód és az azt befolyásoló környezeti tényezők a meghatározóak. Örökletes hajlam esetén is fontos tudni, hogy egészséges életvitellel ez gyakorlatilag kivédhető. Maga a felmérés hiánypótlónak számít, hiszen 1995 óta nem készült átfogó elemzés a felsőoktatásban tanulók egészségügyi állapotáról, életmódjáról. Ezenkívül a felnövekvő értelmiség lesz a jövőben a mintakép, egészségük társadalmi érdek is. A vizsgálat során a hallgatóknál megtörtént a testsúly, testmagasság, háskörfogat mérése és ezek alapján a tápláltsági állapot meghatározása, továbbá a vérnyomás és a vércukorszint meghatározása, valamint az örökletes hajlamok hozzávetőleges feltérképezése. A

felmérésben résztvevő közel ezernégyszáz hallgató a BME, a Corvinus, az ELTE, a Debreceni Tudományegyetem és a veszprémi Pannon Egyetem padjaiból került ki. Több mint 20%-uk, kétszázkilencvenkilenc fő egyetemünk hallgatója. A megkérdezettek több mint felénél előfordul a családban szív-érrendszeri betegség, továbbá a cukorbetegség (41%) és az elhízás (35%) is számottevő mértékű. Elgondolkodtató, hogy a hallgatók közel 70%-ánál a magas vérnyomás, és 43% esetén a daganatos be-

Fotó: Kiss Imre

tegségek is megtalálhatóak a családban. Ez a tény azért is aggasztó, mert javarészt értelmiségi családokról van szó. Ez az arány valószínűleg még kedvezőtlenebb az egészséges étkezés és életmód terén kevésbé tájékozott néprétegek esetén. A kockázati tényezők tekintetében a Műegyetem hallgatói bizo-

nyultak a legtájékozatlanabbnak. A fizikai állapot összességében megfelelő, de az elhízás és a magas vérnyomás szignifikánsnak bizonyult. Vessünk néhány pillantást a hallgatók étkezési és sportolási szokásaira is! Általában az egyetemi évek alatt alakítja ki az ember először a napi szokásait, ami a későbbiekben mérvadó lesz. Jellemző az egyetemistákra, hogy rendszertelenül étkeznek. Elsősorban a legfontosabb étkezést, a reggelit hagyják ki (30% rendszeresen). A több-

ség (kb. 60%) otthon étkezik, zöldséget, gyümölcsöt 40-50% csak alig fogyaszt (különösen a férfiak), főleg sertés és marhahúst esznek, szárnyast és halat ritkán. Az édességek fogyasztása is számottevő, emellett 22% rendszeresen kávézik, a nők nagyobb arányban. Összességében elmondható, hogy a nők inkább

rendszertelenebbül étkeznek, míg a férfiak egészségtelenebb ételeket fogyasztanak. A rendszeres testmozgás is roppant fontos az egészség megőrzése szempontjából. A sokféle egyetemi sportolási lehetőség ellenére a felmérés szerint a műegyetemisták 30%-a nem veszi igénybe a BME által nyújtott szolgáltatásokat. A szabadidőben végzett sportolás tekintetében a férfiak aktívabbak, mint a nők hallgatók. Ennek ellenére a férfiakra jellemzőbb a számítógépes, passzív kikapcsolódás. A káros szenvedélyeknek is inkább az erősebbik nem tagjai hódolnak. Közel felülte vallotta be, hogy már 10-nél többször volt részeg, a nőknél „csupán” 20%. Sajnos, a gyakori alkoholfogyasztás tényére figyelhető meg az egyetemisták között is. A rendszeresen dohányzóknak viszont csak 15%-ot tesznek ki. A vizsgált egyetemek között a BME-n a legkevesebb a dohányos. A kapott eredmények helyenként túl jók voltak (nehezen hihető, hogy többen isznak rostos gyümölcslevet, mint szénsavas üdítőket). Ennek az lehet az oka, hogy feltehetően azok jelentkeztek a felmérésre, akik jobban odafigyelnek az egészségükre. A rossz eredményeket látva lehet hivatkozni a lerobbant magyar egészségügyre és sok egyéb dologra is, de nem érdemes. Azt, hogy fiatalon halunk-e meg vagy szép kort is megérünk, elsősorban mi döntjük el. Élünk egészségesen!

Jakab Roland Ákos

Utastársat keresünk

A Közlekedésmérnöki Kar két hallgatója, Gyürüs Máté és Prácsér Attila eltervezte, hogy olyan új lehetőséget teremtsen az utazók számára, amely gazdaságosabb és praktikusabb eddigi társainál.

A hallgatópáros megalkotta OSZKAR-t, az Online Személyfuvar Közvetítő Rendszert. A telekocsi rendszer lényege, hogy az autósok utastársat, az utazók pedig szállítót találjanak maguknak egy-egy út erejéig. Máté és Attila fejében a közvetítő szolgálat ötlete már régebben, jóval a megvalósulás előtt megfogalmazódott. A két fiú vidéken él, így hetente ingáznuk kell a lakóhelyük és a főváros között. A megemelt utazási tarifák és a diák kedvezmények csökkenése a két feltalálónak is problémát okozott, így megfogalmazódott a fejükben a gondolat, hogy mi lenne, ha összehoznák azokat, akik autóval közlekednek azokkal, akik jobb híján a BKV, MÁV vagy a Volán járműveit használják. A szerintük kényelmes, gyors és olcsóbb megoldás tervét a tavaly őszi TDK keretein belül ki is dolgozták. A két hallgató november 26-án üzemeltette először a szolgálatot az interneten keresztül. A fiúk vállalkozása a kezdetek óta sikerrel működik, várakozásaikat messze fölülmúlta OSZKÁR eredményessége és népszerűsége. „Azóta a rendszer

sokat fejlődött, jól beindult. Több mint kétezer regisztrált tagja van jelenleg az oldalnak. Eddig összesen háromezeröttszáz autósajánlat érkezett több mint tízezer utas férőhelyre. A megvalósult utazások száma pedig körülbelül hat és hét-száz között van.” – vallja büszkén Máté. Arra a kérdésre,

Fotó: Varga Bertam

hogy milyen visszajelzéseket kapnak a telekocsirendszerről a felhasználóktól, a két végzős elmondta, hogy eddig csak pozitív megerősítéseket kaptak mind az utasok, mind pedig az utaztatók oldaláról. A rendszer bárki számára elérhető, a lehetőség mindenki számára adott. Mi a teendő? Nos, aki szeretne csatlakozni OSZKÁR használoinak népes táborához, annak a következőket kell tennie: először is regisztrálnia kell magát a www.oszkar.com internetes oldalra, és meg kell adnia pár személyes adatot. Ezután meg kell adni az utazás kezdetének és végének tervezett időpontját, helyszínét, valamint az utazás egyéb feltételeit (benzinköltség, férőhelyek száma stb). Végül, pedig várnia kell egy utastárs jelentkezését.

Szabó Orsolya

Ez történt a világban

■ Előrehozott választások Olaszországban

A két esztendővel ezelőtti szavazáshoz képest valamivel alacsonyabb résztvételi arány mellett

zajlott az olaszországi előrehozott parlamenti választás első napja. Az alsóház képviselőinek megválasztására jogosult állampolgárok 62,5 százaléka járult az urnákhoz, ez némileg kevesebb, mint a 2006-os 66,5 százalékos első napi részvétel. A voksolás előtt nyilvánosságra hozott közvéleménykutatások is már a Silvio Berlusconi vezette jobbközép erőek győzelmét jósolták.

■ Népszerűek az angol egyetemek

Egyre népszerűbbek a tehetősebb ukrán diákok köreiből a neves angol egyetemek. Az érettségít követően évente nagyjából 500 diák dönt úgy Ukrajnában, hogy tanulmá-

nyait a szigetországban folytatja. Az elsődleges célpontok között a híres oxfordi vagy cambridge-i intézmények szerepelnek leginkább, ahol a tanulók többsége üzleti, művészeti és környezetvédelmi képzésben vesz részt. A szigetországi felsőoktatási intézmények iránti ukrán érdeklődés hatására az utóbbi években évente megrendezik az angol oktatási kiállítást Kijevben a nevesebb iskolák részvételével.

■ Már 146 magyar az olimpián

146 magyarországi sportoló már egészen biztosan ott lesz a nyáron megrendezendő pekingi olimpiai játékokon. A hosszú névsor azonban még így sem végleges, tizenhét további sport-

ágban van kvalifikációs lehetősége a honi sportolóknak, hogy megváltsák repülőjegyüket Kínába.

A dohányzás súlyosan károsítja ön és környezete egészségét

A World Health Organization (WHO) egészségügyi világszervezet nemrég elretentőnek szánt bejelentést tett: a 21. században 1 milliárd ember halhat meg a dohányzás következtében, ha a világ kormányai nem tesznek valamit a megelőzés terén.

A WHO hat lépésből álló akciótervet kínál megvalósításra a kormányok számára, melyek közül az egyik az írországi példához hasonló szigorúságú dohányzási tilalom bevezetése, ugyanis jelenleg a Föld lakosságának mindössze 5 százaléka mentesül a dohányfüsttől ilyen módon. A dohányzás megfékezését célzó első nemzetközi egyezményről 2003 májusában állapodott meg a genfi közgyűlésén a szervezet 192 tagállama, annak ellenére, hogy mindössze negyven ország (köztük az EU tagállamai, Japán és Kína s néhány feltétel fennállása esetén az USA) mutat szándékot az aláírásra, illetve az egyezményben foglaltak elfogadására. Az EP egy évvel ezelőtt szavazta meg a 2007-2013-as uniós egészségügyi cselekvési programot, amelyben a képviselők úgy határoztak, hogy az Európai Unióban minden közösségi politika és tevékenység meghatározásakor és végrehajtásakor biztosítani kell az egészségvédelem magas szintjét, s az uniónak aktív szerepet kell játszania az egészségmegőrzésben.

Az Egészségügyi Világszervezettel szoros kapcsolatban működő Európai Szívgyógyász Társaság központja a svájci Genfben jelentette be, hogy a közterületeken, középületekben dohányzási tilalmat bevezető többi országhoz hasonlóan Franciaországban is jelentősen csökkent a szív- és érrendszeri katasztrófák miatti sürgős kórházi felvételek gyakorisága. Az életveszélyes szív- és értergédiák szomorú európai sta-

francia éttermekbe nem ül be a hazai és külföldi vendég, tönkremennek a játékkaszinók. A tények igen hamar bizonyították, hogy az emberek mindenütt elfogadták a többség – és kiváltképp a gyerekek – egészségét szolgáló intézkedéseket. Írországból 2004 márciusában – a világon elsőként – vezették be a dohányzás teljes tilalmát minden munkahelyen, szórakozóhelyen és vendéglátóipari egységben, dacolva a parlament és az üzlettulajdonosok ellenállásával. A dublini kormány szerint 97 százalékban betartják a tilalmat Írországból, azonban a vidéki kocsmáro-

Fotó: Szabó László

sok az intézkedések miatti jelentős forgalomcsökkenésre panaszkodtak. Az amerikai Belmont képviselő-testülete 2006 végén egyhangúlag megszavazta egy, a dohányzás tiltására vonatkozó szigorú törvény előkészítésének tervét. A szabály értelmében illegális az utcán vagy a parkban cigizni, ezt egyedül csupán az otthonukban tehetik meg a dohányosok. A tervek szerint törvénysértés esetén a rendőrség büntetőcédulák osztásával járhat el. Néhány

ezer kávézóban, valamint a munkahelyeken, iskolákban és az összes egyéb zárt és fedett nyilvános helyen csak az elkülönített, füstelszívóval felszerelt helyiségekben szabad rágyújtani. A szabályszegő dohányos 250 eurót (63 ezer forint) is fizethet, vagy ennek a többszörösét, ha terhes aszszony vagy 12 évesnél kisebb gyermek közelében füstölög; az ilyesmit eltűrő intézmény üzemeltetője pedig 2200 eurós bírságra számíthat. Olaszország ezzel a szigorú törvénnyel Írország mellett a nyíltszíni dohányzás elleni harc éllovasa volt Európában. 2005 óta sokan felzárkóztak, Spanyolország, Belgium, legutóbb – 2008. január 1-jével – Franciaország és nyolc német tartomány. Svédországban és Máltán, Olaszországhoz hasonlóan mentességeket is tartalmazó dohányzásellenes jogszabályok értelmében a munkaadók kialakíthatnak külön szellőzőrendszerrel ellátott, speciális dohányzó helyiségeket.

A WHO által a kormányok számára kínált hat akcióterv között szerepel a dohányzással kapcsolatos információ minőségének javítása is. Az egészségügyi világszervezet szerint az emberek nagy része még mindig nincs tisztában a dohányzás élettani kockázataival. A genfi közgyűlésen elfogadott új címkézési szabályok bevezetése megoldást kínál a tájékoztatásra. A jelenleginél is nagyobb (a doboz legalább egyharmadát eltakaró), feltűnőbb és sokatmondóbb feliratok és képek

nemcsak tájékoztatásra, de elrettentésre is megfelelőek a WHO szerint. A negyedik a leszokás elősegítése és támogatása. Ehhez szükségszerű a megfelelően megalapozott és elérhető program biztosítása mindazoknak, akik az egészségtelen szokásukkal szakítani kívánnak. Az ötödik lépés a tervben a dohányreklámok és -promóciók teljes tiltása, amely néhány országban már bizonyítottan működött. A világszervezet szerint a marketing és a hirdetések részleges tiltása nem vezet eredményre. A hatodik és valószínűleg a leghatásosabb lépés a jövedéki adó emelése. A tanulmányok azt mutatják,

számításaik szerint 25 százalékkal csökkentené a dohányzással kapcsolatos halálokat a világszerte. Végezetül érdemes figyelemmel kísérni a dohánygyárak politikáját. Az óriási profitjuk egy részét a termékeik fogyasztása ellen küzdő mozgalmak és szervezetek támogatására fordítják. Ennek révén a nekik kedvező irányban befolyásolják a kampányokat ugyanúgy, mint a termékeiket minősítő tudományos vizsgálatokat. Azt senki sem vitatja, hogy a dohányzás súlyos egészségügyi következményekkel jár, az emberek a dohányzás következtében kialakult betegségek miatt átlagosan öt-tíz évvel előbb halnak meg, mint a nemdohányzók. Az egyik legnagyobb dohánymult, a Philip Morris tanulmányt készített a cseh kormány számára a dohányzás közgazdaságtani hatásait vizsgálva. „A megállapítások egyikeként szerepelt az a logikus következtetés, miszerint nemcsak a dohányjővedék hoz hasznót az államnak, hanem a dohányosok korai halála is: az egészségbiztosítás és az öregkori ellátórendszer mind-mind spórolhat ezen. A szöveg szerint az ország költségvetése néhány év alatt 174 millió dollárt nyert az időnek előtte meghalt dohányosok ki nem fizetett nyugdíján és egészségügyi hozzájárulásán.” A Magyar Dohányipari Szövetség, a hazai, de nyugati székhelyű cégeket (Philip Morris, Reemtsma, British-American Tobacco) tömörítő dohánylobbi-szervezet ugyanebben az időben rendelt tanulmányt a magyar helyzetről is. Eszerint az államnak valójában kétszer akkora bevételt hoz a dohányzás, mint amekkora a dohányzás okozta károk enyhítésének költsége.

Szász Norbert

Nézőpont

KERESZTES ATTILA RICHÁRD

Egyenlők vagyunk?

Mivel demokráciában élünk, nyugodt szívvel kijelenthetem, hogy igen, egyenlők vagyunk. Rád, rám ugyanazon törvények vonatkoznak, és megsebesülés esetén ugyanazon törvények alapján büntetnek is meg.

Tanárok és idősebb hallgatók emlékezhetnek, hogy pár éve az egyetem szinte bármely épületébe belépve vágni lehetett a füstöt. A honatyáknak köszönhetően mára elzárt és kijelölt helyek várják a dohányosokat. Ekkor hozták létre többek között az E épület első emeletén lévő „üvegkalitkát” is. Az új határozatok betartatására külön dohány kommandót hoztak létre. Ők felügyelték az épületeket, és szabták ki a jogos büntetéseket, pár figyelmetlen társunk kellemetlenségére. Lehet, hogy máshová is el kellene

látogatniuk?! Mondjuk a Parlamentbe! Mert mégis csak abszurd, hogy maguk a törvényhozók hágják át az általuk megszavazott törvényeket, még hozzá a demokrácia házában. De hogy a bűnükért járó büntetést megkapják és kifizetik-e, már nem merném határozottan állítani, mivel lebuktatásukhoz az esetek nagy részében szemfüles tv-sekre van szükség.

Felteszem tehát még egyszer a kérdést: egyenlők vagyunk? Vagy vannak az egyenlők között egyenlőbbek is?!

BKV körkép

Lesznek-e még sztrájkok? Várhatók-e járatritkítások? Beszedhetik-e évekre visszamenőleg a büntetést? Hogyan működik az éjszakai közlekedés? Ezekről és a BKV általános helyzetéről Vitézy Dávidot, a Városi és Elővárosi Közlekedési Egyesület (VEKE) szövivőjét kérdezték a Műegyetemisták.

Kovács Henriett: *Lehet-e előre tájékoztatást találni a BKV honlapján a lehetséges sztrájk(ok)ról? A munkabeszűntetést megelőző nap van lehetőség rá, hogy megtudjam, mely járművek fognak közlekedni?*

Nem. Általában azért nem hirdetik meg előre, hogy még csak ne is számítsanak rá az utasok, hogy bármiféle szolgáltatást is igénybe vehetnének. Nem is beszélve arról, hogy a feltüntetett vonalakon akkor hatalmas tömeg jelenne meg, ezt pedig már az a néhány busz nem tudná elszállítani.

Mátyás Márk: *Jelenthetne-e megoldást a járműméretek ésszerű csökkentése és a járatritkítás valós igényekre szabása?*

A BKV ebben a tekintetben nem használja ki az összes lehetőségét. Sok helyen lenne értelme annak, hogy csuklós busz helyett kisebb busz közlekedjen este vagy hétvégén, ez olcsóbb lenne, és akár járhatna kicsit sűrűbben is. Azt azonban azért tudni kell, hogy ennek vannak korlátai. Ha például a Budai Várban közlekedő mini buszokra gondolunk, – amelyekben kishajómotor van, és amelyek közel annyit fogyasztanak, mint egy nyerges vontató – akkor azt láthatjuk, hogy egy mini buszt egy férőhelyre vetítve sokkal drágább üzemeltetni, mint mondjuk a piros hetes vonalán üzemelő csuklós buszt. Éjszaka egyébként még taxirendszerű szolgáltatás sem elképzelhetetlen a kertvárosokban, ez azt jelenti, hogy a kerület főútján áthaladó éjszakai járat meg-

a 2005 óta működő 900-as buszrendszer a VEKE és személy szerint az én édes gyermekem, hisz a mi javaslatunkra, az én projektvezetésem alatt valósult meg ez az új, a korábbinál kétszer kiterjedtebb éjszakai hálózat. Régebben egy éjszaka alatt nagyjából ugyanannyi kilométert tettek meg a rendszer éjjeli, eléggé elrontott hálózat szerint közlekedő járatok, mint szolgálati járatként működő társaik. Utóbbiak célja az volt, hogy a buszgárzsokból és a villamos kocsiszínekből hazavigyék a vezetőket egy fix menetrend szerint. A mi javaslatunk arról szólt, hogy ebből az összes járatból, ugyanabból az üzemeltetési költségből csináljunk egy olyan éjszakai hálózatot, amely mindenki számára hozzáférhető. Azt szerettük volna elérni, hogy ez a hálózat fedje le mind a huszonhárom kerületet (az addig elért 18-hoz képest), és érje el a belvárost úgy, hogy ott a gyűjtőpontban egy átszállással a város bármely pontjába el lehessen jutni. Ez a rendszer létrejött, és fél év alatt az utasok száma megháromszorozódott – ráadásul a sofőrök is haza tudnak jutni, mert a járatok érintik a BKV garázsait és kocsiszíneit. Vannak hangok, amelyek azt mondják, hogy az éjszakai járatokat csak részek és hontalanok használják, ezért volt egy olyan javaslat, hogy ez a rendszer szűnjön meg. Jelenleg ezzel kapcsolatban negatív intézkedés nincs ugyan hivatalosan tervbe véve, de az éjszakai járatok felett is lebeg a kard. Meg fogunk azért küzdeni, hogy a

valósulnak meg a gyakorlatban?

A BKV vezetése elfogadott egy új, egyedülálló tarifaszabályozást, amely szerint az éjszakai járatokon csak külön jeggyel lehet utazni. Erre az utazásra nem érvényes a 270 forintos nappali jegy, hanem egy 350 forintos éjszakai jegyet kell váltani. Ezzel mindössze három probléma van: először is ezt az automaták nem árulják, másodszor jegypénztárak az éjjel nincsenek nyitva, végül a járművezetőknel sem szerezhető be ez az utazásra feljogosító kis papír. Így összességében az a helyzet, hogy ezt a jegyet nem lehet sehol sem megvásárolni.

Ez utóbbi oka, hogy a vezetők nem vállalják fel a jegy árusításával és az első ajtózással járó terheket: a mini iroda berendezését a fülkében – hiszen ahol árusítanak, ott kell nyugtatómb, vásárlókönyv stb. Ráadásul a járművezetők azért sem szeretik az elsőajtózást, mert nincs joguk ahhoz, hogy megakadályozzanak abban bárkit is, hogy a járműre felszálljon. A vezető nem követelheti az utas jegyét, nem tartóztathatja fel, tulajdonképpen nem csinálhat vele semmit. Szerintem a külön éjszakai jegyet meg kell szüntetni, a kiszolgáltatott éjszakai járatokon be lehet vezetni az elsőajtózást, egyébként pedig maradnak a nappalról jól ismert jegyellenőrök.

Kovács Henriett: *Többektől is hallottam, én is tapasztaltam, hogy a BKV több évre visszamenően be akarja hajtani a büntetéseket. Ez mennyire jogos lépés a részéről?* A törvény szerint öt év után elévül a büntetés. A BKV ügyvezetése most azt tűzte ki célul, hogy a négy és öt év közötti követeléseket be fogja hajtani. Itt arról van szó, hogy mindenki számára, aki az adatbázisukban szerepel, kiküldenek egy csekket. Függetlenül attól, hogy befizette

aki nem biztos magában és befizeti. Zárójelben hozzáteszem, a parkolási társaságok is pont ugyanezt csinálják. Amellett persze, hogy aki valóban bliccelt, azon a büntetést is joggal hajtják be, sok kellemetlen ügyet okozhat ez az akció.

Szijártó Adrienn: *Számtalanszor lehet látni csalódott, tanácstalan külföldieket, amint éppen magyarul kiabál velük az ellenőr. Mennyire foglalkozik a BKV az ő nyelvoktatásukkal?*

Először is abba kell belegondolni, hogy ma Magyarországon ellenőrként dolgozni nem könnyű: kevés fizetés és – nevezzük nevén – jelentős társadalmi megvetés az, amivel rendszeresen szembesülniük kell. Így nem könnyű még pluszfeltételeket szabni az ő munkájukban. Létezik valamely fokú nyelvoktatás a már régebben ellenőrként dolgozók részére. Nagy nehézséget okoz a vállalat számára, hogy az ellenőrök fluktuációja is nagyon jelentős, közel 30%. Így a befektetett idő és pénz, ami a nyelvoktatással jár, hosszú távon nem térül meg a BKV-nak, tehát nem is érdeke. A korábbi BKV menedzsmentnél volt rá bizonyítékom, hogy az ellenőröktől szándékosan azt kérte a vezetés, hogy a külföldi utasokra külön koncentráljanak és próbálják őket minél jobban megbűntetni, hisz ők legalább fizetnek és nem hamis nevet mondanak be. Így lett aztán a külföldiekkel magyarul ordibáló jegyellenőr az országimázsunk egyik eleme. A nyelvoktatás szükségessége tehát nem kérdéses. Ha ezt sikerülne megvalósítani, kétségtelenül hatékonyabban tudna működni a rendszer.

Szijártó Adrienn: *A más országokból érkezőknek a BKV egyéb dolgozóival sincs könnyű dolguk. Milyen tájékozási lehetőségeik vannak a külföldieknek?*

A közlekedési társaság honlapja nem megfelelő információtartalmú és információmennyiségű a számukra. Egy külföldi nem tud kitől tájékoztatást kérni, mert akiknek tényleg ez lenne a feladatuk, hogy információval lássák el a magyarul nem beszélő utasokat, – a fentebb említett okokból – nem beszélnek idegen nyelvet. A külföldiek sokszor azért bliccelnek, mert fel nem foghatják, hogy milyen elven működik például a tarifarendszer itt nálunk, és ami az igazi probléma, hogy senki nem segít nekik ennek megértésben és az eligazodásban.

Dallos Ádám: *Mennyi lenne egy gazdaságos jegy ára? Egy olyan jegy, amely teljesen lefedné azt a költséget, amiért az utas közlekedik?*

Jelenleg az utas mindössze 40%-át fizeti az utazásának. Ha a BKV a 100%-ot, a teljes költséget akarná megfizettetni, akkor körülbelül 600 forintba jönne ki a gazdaságos jegyár. De ezen kár gondolkodni, mert ilyen sosem

fordulhat elő: ha felemelnék a jegy árát 600 forintra, akkor az utazók száma jelentősen megcsappanna, és a vállalat még veszteségesebb lenne, mint ma. A BKV sohasem lesz képes arra, hogy a kiadásait 100%-ig lefedje, hiszen közszolgáltatás. Az állam feladata, hogy ezt a hiányt kipótolja.

Szabó Orsolya: *Mi a BKV célja? Igaz az, hogy nem akarja, hogy többen utazzanak a vállalat járművein?*

Igen, ez igaz. A cég vezetése nem az alapján kapja a fizetését és a prémiumokat, hogy hányan utaznak a BKV-val. A céljuk nem az, hogy az utasszám növekedésével a veszteséget növeljék, hanem épp az ellenkezője: a veszteség csökkentése. Ez akkor teljesül, ha kevesebb az utasa, mert akkor kevesebb járatra, munkaerőre van szükség. A BKV-nak gazdálkodó társaságként nem érdeke, hogy több utasa legyen. Ahol a szolgáltatást igénybevevők a teljes költségnek kevesebb mint 50%-át fizetik meg csupán, ott csak akkor lesz elsődleges az utas érdeke, ha valamilyen szabály kimondja ezt. Ugyanis, egy cég menedzsmentje a veszteségcsökkentésre törekszik. A járatritkítási ámokfutás is pont erről szól. Ha két szóban kellene összefoglalnom, hogy mi az, ami hiányzik, úgy fogalmaznám meg: a szolgáltatói szemlélet hiányzik, ahogy a MÁV-nál is.

Drescher Szilvia: *A főváros maga ellen dolgozik, amikor a külterületek járatait ritkítja, így hátráltatja az elővárosi közlekedést. Jól látom, hogy ebből a szempontból is következtelen a főváros?*

Az elmúlt másfél évtizedben három jelentős hatás érte a tömegközlekedést: az autóhasználat növekedése, a mobilitás, az utazási igények számának növekedése és az agglomerációs kiköltözési hullám. Az ezek okozta ki-

hívásokra Budapest semmilyen választ nem adott. Azok az emberek, akik kiköltöztek a fővárosból a környező településekre, sokkal nagyobb arányban használnak autót, mint a budapestiek. Az agglomerációkban élők közel 70%-a használja inkább az autóját és csak 30%-uk a tömegközlekedést. Ez az arány Budapesten átlagosan 60:40 százalék – de a tömegközlekedés javára, ráadásul a belvárosban élőknek 80%-a használja a BKV-t vagy jár gyalog, esetleg kerékpárral. Ez nagyjából azt jelenti, hogy az agglomerációs körzetben fele annyian tömegközlekednek, viszont kétszer annyian autóznak, mint a belvárosban. Ennek az oka, hogy a közlekedési rendszer fejlődése a legkevésbé sem követte azokat a változásokat, amik a kiköltözési hullámokkal megvalósultak.

A főváros vezetésének nem érdeke az agglomerációs közlekedés fejlesztése, mert egyrészt az ott élők nem tartoznak a lehetséges szavazók táborába, másrészt – szól az egyik okoskodás – miért lenne érdekük, hogy a könnyű beutazási lehetőségen felbuzdulva a fővárosiak kiköltözzenek az agglomerációs körzetekbe, és ott fizessenek adót, nem pedig Budapesten? Messze vezető gondolatok ezek, de egy biztos: az agglomeráció közlekedési problémái megfojtják a várost és ezt orvosolni kell. Ehhez ma nem csak az elővárosi vasutak és a sokszázmilliárdos fejlesztések hiányoznak, hanem az intézményi és a finanszírozási háttér is. Először egy, az egész agglomerációt egyben kezelő és egységében átlátó közlekedési szövetség létrehozása szükséges, közös menetrendekkel és tarifákkal. Amíg ez nem megy, agglomerációs szemléletű közlekedésfejlesztésről még álmodni sem igazán lehet.

Szabó Orsolya

Fotók: Kiss Imre

állójába hívott taxi hazaviszi a leszállókat, ha van jegyük vagy bérletük. Számos német városban jól működik az ilyesmi.

Kovács Gábor: *Hogyan válik be az éjszakai buszjáratok rendszere?*

Az éjszakai közlekedésben

900-as éjszakai járatok megmaradjanak, mivel alapvetően szerintem ez most egy jól működő rendszer.

Kovács Gábor: *Éjszaka mennyire van lehetőség a jegyek megvásárlására? Az éjszakai ellenőrzés, az első ajtózás tervei mennyiben*

már a büntetést, vagy sem, vagy hogy igazából bizonyítható-e, hogy annak idején bliccelt-e egyáltalán vagy sem. Arra számítanak, hogy az illető utas nem emlékszik, megbüntették-e egyáltalán valamikor az elmúlt öt évben vagy sem. Így tízből lesz majd legalább egy ember,

Vitaforum

Addig nyújtózkodjunk, ameddig a takarónk ér

Kormányzati negyed vagy családi pótlék? Rendőrpalota vagy nyugdíj? Az említett dolgok között látszólag nincsen semmilyen összefüggés, azonban mégis sokan, sokféleképpen hasonlítják össze, kiadási szempontok szerint elemzik ezeket a fogalmakat. Az emberek maguk és a körülöttük élők körülményei, szempontjai szerint állnak az egyik vagy másik ügy mellé. Hasonlóan kétféle álláspontot kommunikálnak a televíziók tudósítói és az újságírók is. A létminimumon, minimálbéren élők, és az egyéb szociális juttatásokat keveslők úgy vélik, hogy az államnak lenne lehetősége arra, hogy

a közkiadásokat átcsoportosítva, feleslegesnek tartott beruházásokat, milliókba kerülő rendezvényeket elhagyva segítse a rászorulókat. Sokat hallhattunk, olvashattunk már arról, hogy óriási összegeket költ a kormány ünnepélyekre, saját intézkedéseinek menedzselésére, működésére. Kritikusabb elemzők azonban úgy gondolják, hogy nagyon jelentős összegeket lehetne lefaragni ezekből a kiadásokból, s hasznosabb célokra fordítani. A célok között olyanok szerepelnek, mint egyszeri nyugdíj-kiegészítés, hozzájárulás a munkanélkülivé válók átképzéséhez, pályakezdők vagy sokgyermekes családok támo-

gatása. Az elemzők és a rászoruló igényei természetesen jogosak. Jutathnának nagyobb mértékű segítséghez, támogatáshoz is. Az ehhez szükséges bevételek, valószínűleg az állam rendelkezésére állnak, hiszen a befizetett adókból, privatizációból származó jövedelmekből lehetne nagyobb összegeket szánni szociális juttatásokra. A rendőrpalota árából is lehetett volna az akciókban elhunyt, vagy maradandó sérülést elszenvedett rendőrök családjait támogatni. Ezt az álláspontot képviseli a mindenkori ellenzék is. Egyetértenek azokkal, akiknek nagyobb igényeik vannak az állammal szemben. Követelnek, tüntetnek, se-

gítséget ígérnek. Aztán kormányzati pozícióba kerülnek, és sokszor elefelejtik követeléseiket, ígéreteiket. Hogyan viszonyul a kormány a problémákhoz? A sokmilliós, milliárdos beruházásokat fontosnak és szükségesnek tartják. A kormányzati negyeddel kapcsolatban például kiállításokat, előadásokat szerveztek országszerte, amelyeken bemutatták a koncepciót, próbálták meggyőzni az embereket a beruházások fontosságáról, jelentőségéről, s a távolabbi jövőben megtérülő hasznáról. A befektetőkkel érvelnek, akik hasznot hoznak az országnak, országimázzsal, aminek kultúráltnak kell lennie, s a

Negyed hasznosságával, a „minden fontos dolog egy helyen” politikájával. Természetesen ezek az indokok helytállóak, fontosak, érthetőek az ország szempontjából. A kérdés csak az marad, mi a fontosabb, az ország lakóinak érdeke, vagy az ország külső megítélése. Józan megítélés szerint mindegyik fontos. A felelősök, döntéshozók legfontosabb feladata csak az, hogy megfelelő, a legtöbbeket pozitívan érintő döntéseket hozzanak. Az emberek véleményét széles körben mérjék fel, értékeljék, s a legkisebb veszteségeket okozzák.

Minárovits Gábor

Kedves olvasóink! Várjuk hozzászólásaitokat a Vitaforummal és a Műhely egyéb cikkeivel kapcsolatban. Gondolataitokat, megjegyzéseiteket a info@muhely.com címre küldhetitek el.

Üzleti negyed

Tőzsdeindex: vigyázz, ha kanyarodik!

Az infomáció hatalom! Ez az elcsévelt mondás a tőke és pénzpiacokra méginkább igaz, hiszen aki itt lényeges információhoz jut, vagy az adott információkból helyes következtetéseket von le, szinte azonnal pénzt tud keresni. A pénz pedig – mint tudjuk – szoros barátságban van a hatalommal. Az információk áttekintéséhez, a piacok elemzéséhez egyik sokat használt eszköz a tőzsdeindex.

Az indexek alapvetően a befektetők tájékozódására szolgálnak. Ezek olyan számértékek, amelyek több instrumentum (pl. részvény, kötvény) árfolyam-mozgásait vagy hozamait összesítik, így egy nagyobb csoport értékeinek változását mutatja. Felfogható úgy is, mint egy befektetési alap (lásd korábbi cikkünk), ahol az index a benne szereplő értékpapírok árfolyam-mozgásait összegzi, így egyetlen számmal, illetve ennek változásával tudjuk jellemezni akár az egész piacot is. Indexeket szoktak kreálni részvényekből, kötvényekből, kincstárjegyekből, jellemzőek az iparági indexek (pl. energiaipari indexek, környezetvédelemi vagy szállítási iparági indexek), ezek az adott iparágban tevékenykedő cégek részvényeinek vagy termékeinek az értékváltozásait jelzik. Tipikus még a földrajzi csoportosítás, a régiós indexek kialakítása, amely egy-egy térségről árul el információkat (pl. közép-európai CESI index). Az indexek összetétele időről időre változhat, attól függően hogy az indexet működtető milyen szabályrendszer szerint tehet bele, illetve vehet ki belőle, illetve csoportosíthat át eszközt. A tőzsdeindexeknek két alapvető típusuk van: az árfolyamindexek és a hozamindexek. Az árfolyamindexek múltbéli folyamatokat mutatnak, hiszen az ezek hatására változó árfolyamot jelzik. Ezen belül léteznek részvény-, illetve kötvényindexek, amelyek a nevükben szereplő értékpapírok árfolyamán alapulnak. Ellenben a hozamindexek a benne szereplő eszközök tartam végéig elvárt hozamának alakulását vetíti előre, inkább a kötvényeknél és kincstárjegyeknél alkalmaznak. Indexeket általában tőzsdék (egy országban lehet több tőzsde is), hitelminősítő, elemző intézetek,

Főbb tőzsdeindexek:

S&P500 – USA
Dow Jones – New York
FTSE100 – London
DAX – Frankfurt
CAC40 – Párizs
NIKKEI-225 – Tokio
Hang Seng – Hong Kong
RTS - Oroszország

befektetési szolgáltatók állítanak össze, legtöbbször indexcsaládokat hozva létre. Ezek az adott területről, többféle szempontból, súlyozással és összetétellel adnak információt a befektetőnek. Az USA-ban a legjelentősebb az S&P500 indexcsalád, amelyet a Standard and Poor’s Co. tőzsdei tanácsadó- és minősítő cég állított össze és „üzemeltet”. Ezt az USA-beli cégek közül a mindenkor legjobb 500 részvény-árfolyamából számítják. A másik

nagy amerikai tőzsdeindex a Dow Jones, amely inkább a tradíciók (1896 óta jegyzik), mintsem a pontossága miatt tartják számon. Európai piacokat követő indexek közül a Financial Times újság által először publikált londoni FTSE-100 indexet (a száz legnagyobb piaci súllyal rendelkező brit cég részvény-árfolyamaiból képzik) és a DAX indexet (a frankfurti tőzsde indexe) lehet kiemelni. Szívünkhöz legközelebb álló a BUX, amely a Budapesti Értéktőzsde részvényindexe, és amely 1991. január 2-án indult 1.000 pontról. Jelenleg 16 részvényből áll, ebből a MOL és az OTP több mint 62%-nyi súllyal szerepel benne. Az indexet félévente vizsgálják felül, ilyenkor a részvények múlt félévbeli teljesítménye alapján döntenek, hogy mi kerül be, illetve mi kerül ki a kosárból, hogy melyik részvény, milyen súllyal szerepeljen benne. A budapesti tőzsdén ismert még a BUMIX index, amely a tőzsdén jegyzett kis piaci súllyal rendelkező papírokat tömöríti. Miként egy sima részvény árfolyamát, az indexek árfolyammozgását is szokták technikai alapon vizsgálni, azaz a technikai elemzők (chartisták) a múltbéli árfolyammozgásokból próbálnak következtetéseket levonni a jövőre nézve. Természetesen itt is igaz, hogy az index mozgása nem feltétlenül mutatja az adott gazdaság való irányát, hanem csak azt, hogy mit gondolnak a befektetők a piacról. Ugyanúgy, mint a közutakon, vigyázni kell: attól még, hogy valaki indexel, még nem biztos, hogy fordul!

Boros Miklós

1% a BME hallgatóiért

Kérjük Önt, támogassa a *Műegyetemi Hallgatókért Alapítványt* személyi jövedelemadójának 1%-ával.

Az alapítvány adószáma: 18036754-1-43

A KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY A HUMÁN ELEKTROTECHNIKÁÉRT

Az alapítvány ezúton köszöni meg az adományozóknak, hogy 2007-ben adójuk 1%-val támogatták az alapítvány működését. Tájékoztatást ad arról, hogy az így befolyt összeget, 162 795 Ft-ot, a pályázó hallgatók támogatására és konferenciákra való részvételükre használta fel.

Az alapítvány székhelye:
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Villamos Energetika Tanszék
Nagyfeszültségű Technika és Berendezések Csoport
1111 Budapest, Egrý József u.18.
Adóazonosítója: 18078264-1-43

Informatikusok figyelem!

Tényleg?

Szóval agyafúrtnak tartod magad?
Azt hiszed, tudsz programozni?
Akkor mentsd el az időpontot!

2008. Április 29.

12:15 BME I épület IE 007
18:00 Four Seasons Hotel

Két nagyszerű eseményre várunk!

- Meghívunk **INGYEN INYENC-EBÉDRE** a BME I. épület IE 007-es előadójába, április 29-én, 12:15 órakor, ahol bemutatkozik cégünk a Hardcastle Hungary
- Mi fizetjük az italokat a **FOUR SEASONS HOTELBEN** (V. ker. Roosevelt tér 5-6.) az április 29-én 18:00 órától 20:00 óráig tartandó kapcsolatiépítő fogadásunkon. Megjelenés: Business casual

Cégünk, a HSD Hungary pénzügyi matematikai modellek és szakértői rendszerek fejlesztésével, telepítésével és karbantartásával foglalkozik. Egy elektronikus opciós kereskedelemben piacvezető cég leányvállalataként versenyképes és likvid piacokat biztosítunk a nemzetközi pénzügyi közösség szereplőinek. Árjegyzőként szervesen részt veszünk napjaink modern tőzsdei világának vérkeringésében.

Ha érdekelnek a nagyszerű kihívások és az ehhez méltó juttatások, ha az innováció csúcának ütös szakértőjévé akarsz válni, akkor gyere el és tudj meg többet.

Részvételi szándékodat kérjük, jelezd április 24-ig:
e.csikely@hardcastletrading.com címen vagy az (1) 438 9070-es telefonszámon.

Várunk szeretettel!
www.hsdhungary.com

Letagadnád a régi telefonod?

Feszíts a vizsgák után az új Nokia 2600-al!

Hozd be régi mobilod, és 10000 Ft kedvezménnyel, **9900 Ft-ért** kaphatod meg a színes, cserélhető előlapos Nokia 2600-at új VitaMAX csomagban!

Ez a Te pillanatom

Az ajánlat 2008. április 14. - 2008. április 30-ig, illetve a készlet erejéig érvényes. A 10000 Ft kedvezmény az új készülék VitaMAX csomagban történő vásárlása esetén, az árlistában szereplő készülék árából kerül levonásra. A készülékeszámlítás 10000 Ft-nál magasabb VitaMAX készülékár esetén és előfizetésenként egyszer vehető igénybe. Egy személy legfeljebb 2 VitaMAX csomagot vásárolhat 12 hónapon belül. A Vodafone fenntartja magának a jogot, hogy az akció időtartamát előzetes bejelentés nélkül meghosszabbítsa, vagy azt újraindítsa. További információ: 1270, www.vodafone.hu

Az olimpiai láng botrányosabb útja

A 130 napos, a „Harmónia útjának” nevezett ceremóniáról április 10-én a NOB elnöke azt nyilatkozta, hogy nem fűjják le a zavar­gások miatt, de felmerül a kérdés, vajon nem kellene a „Tüntetések útjának” átnevezni. A hagyományok­nak megfelelően a lángot Olimpiában gyűjtják meg március 25-én, öt napig Görögországban vitték körbe, majd március 31-én megér­kezett Pekingbe, ahonnan elindult világjáró útjára. Londonban történt az első incidens, ez volt a láng ne­gyedik állomása, amikor is

Kína tibeti politikája ellen tiltakozó tüntetők meg­próbálták megszerezni a fáklyát és eloltani a lángot. Hasonló fogadtatása volt Párizsban és San Franciscó­ban is, utóbbi esetben egy rövidített útvonalon, erős rendőri kíséret mellett, au­tóbuszban vitték körbe, és a záróünnepség is elmaradt. A fáklya további tervezett útja Buenos Aires, Dar es Szálám, Muscat, Iszlámá­bád, Mumbai, Bangkok, Kuala Lumpur, Dzsakarta, Canberra, Nagano, Szöul, Phenjan, Ho Chi Minh City, Tajpej, Hongkong, Macao, a Kínai Népköztársaság tartományainak fontosabb városai, végül a láng víz­szaérkezik Pekingbe. A körülményeket figyelembe véve azonban ez az útvonal még változhat.

Mádai Adrienn

Legeredményesebb olimpiai sportolóink

Név	Sportág	Arany érem
Gerevich Aladár	vívás	7
Kárpáti Rudolf	vívás	6
Kovács Pál	vívás	6
Keleti Ágnes	torna	5
Egerszegi Krisztina	úszás	5
Darnyi Tamás	úszás	4
Fazekas Jenő	vívás	4
Kulcsár Győző	vívás	4
Papp László	ökölvívás	3
Kabos Endre	vívás	3
Balczó András	öttusa	3
Fenyvesi Csaba	vívás	3
Berczelly Tibor	vívás	3
Rajcsányi László	vívás	3
Gyarmati Dezső	vízilabda	3
Kárpáti György	vízilabda	3
Kammerer Zoltán	kajak	3
Storcz Botond	kajak	3

1896-2004 között megrendezett nyári olimpiákon a magyar versenyzők által elért helyezések száma

Olimpia	Arany-érem	Ezüst-érem	Bronz-érem
1896 – Athén	2	1	3
1900 – Párizs	1	3	2
1904 – St. Louis	2	1	1
1908 – London	3	4	2
1912 – Stockholm	3	2	3
1916 – Berlin	I. Világháború miatt elmaradt		
1920 – Antwerpen	nem vettünk részt		
1924 – Párizs	2	4	4
1928 – Amszterdam	5	5	0
1932 – Los Angeles	6	4	6
1936 – Berlin	10	1	5
1948 – London	10	5	12
1952 – Helsinki	16	10	16
1956 – Melbourne	9	10	7
1960 – Róma	6	8	7
1964 – Tokió	10	7	5
1968 – Mexikóváros	10	10	12
1972 – München	6	13	16
1976 – Montreal	4	5	13
1980 – Moszkva	7	10	15
1984 – Los Angeles	nem vettünk részt		
1988 – Szöul	11	6	6
1992 – Barcelona	11	12	7
1996 – Atlanta	7	4	10
2000 – Sydney	8	6	3
2004 – Athén	8	6	3
Összesen:	157	137	158

Új Peking – Nagy Olimpia;

2008. augusztus 8-24-ig rendezik meg a XXIX. Nyári Olimpiai Játékokat Földünk egyik legősbíbb városában, Pekingben. Huszonnyolc sportágban, háromszázkét versenyszámban mérhetik össze erejüket két-százöt nemzet sportolói. A versenyeknek jelentős részét a kínai fővárosban, míg a vitorlázás Csingtaoban (Qingdao), a lovaglás Hong Kongban, a labdarúgás Csinghuangtoban (Qinhuangdao), Sanghajban (Shanghai), Shenjangban (Shenyang) és Tiencsinben (Tianjin) kerül megrendezésre.

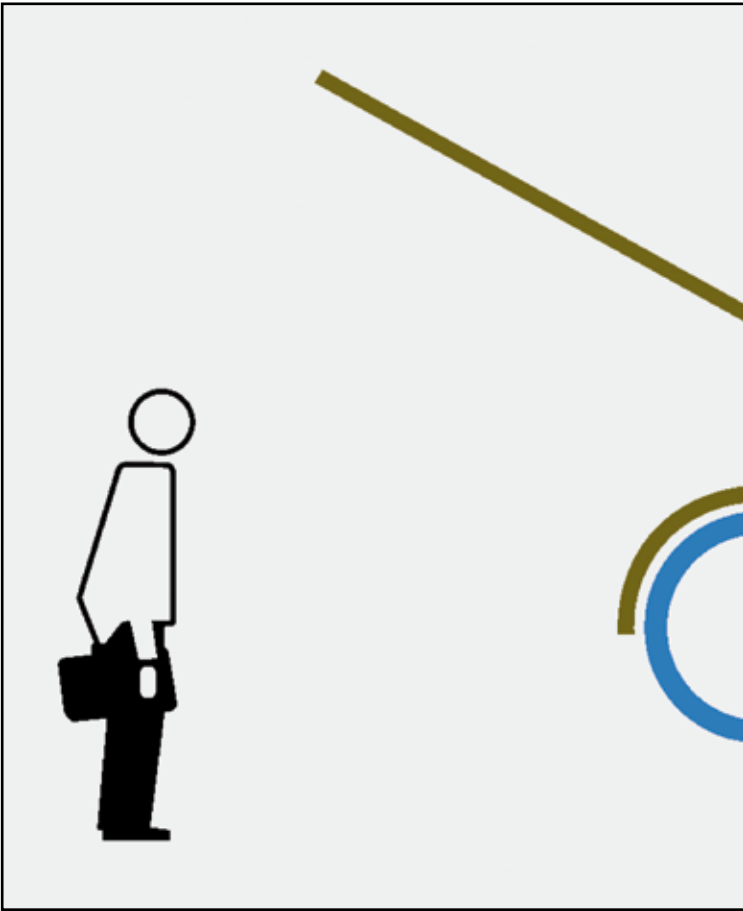
Peking, azaz Bejing a több mint 1,3 milliárd lakosságú Kínai Népköztársaság tizenhárom milliós fővárosa. 1910-ben alakult meg a Kínai Olimpiai Bizottság, de először csak az 1932-es Los Angelesben megrendezett versenyen vettek részt, egy fővel. Tajvan elismerése után (1952) ragaszkodott Peking az „egy Kína” állásponthoz, és távolmaradással tüntettek. A problémát végül hosszú évek sportdiplomáciai egyeztetései során sikerült megoldani, Kína elfogadta a Tajvan Chinese Taipei elnevezést, és az 1980-ban Lake Placidban megrendezett téli olimpián már ismét részt vettek. Az első bajnoki címüket 1984-ben, Zeng Guohiand szerezte súlyemelésben. Azóta fantasztikus dinamizmussal fejlődnek a sportágakban, a 2004-es athéni olimpián hatvanhárom érmet szereztek, ebből harminckettő arany volt.

Peking első alkalommal a 2000-es XXVII. Olimpiai Játékokra pályázott, de az 1993-ban Monte Carlo-ban tartott ülésen, a negyedik fordulóban, miután Isztambul, Berlin és Manchester kiesett, két szavazattal maradt le Sydney után (Sydney 45, Peking 43). Másodszori nekifutásra, 2001. júniusában a NOB 112. ülésén, Moszkvában elnyerték a XXIX. Olimpiai Játékok rendezési jogát. Kína olimpiai jelmondata, az Új Peking – Nagy Olimpia fergeteges sikert aratott a Nemzetközi Olimpiai Bizottság tagjai között, az 585 oldalas anyagot pedig az eddigi legpontosabb és legalaposabban kidolgozott pályázatnak minősítették.

A kínai főváros stratégiája három alappilléren nyugszik. Zöld olimpia, csúcstechnológia, a nép olimpiája. A zöld olimpia keretén belül a légszennyezettség visszafogása-

ra, a tiszta ivóvízre és a környezetbarát légkör megteremtésére helyezik a hangsúlyt. Ennek tükrében közel 27 millió facsemetét ültettek Pekingben, így elérték, hogy a város közel harminchat százaléka már zöldövezetnek számít. A légszennyezés csökkentésének érdekében elkezdett modernizáció, szénfűtés helyett földgáz használata, illetve az autók lecserélése, dízelüzemű autókbuszok kivonása a forgalomból, és az EU szabványnak nem megfelelő taxik működési engedélyének megvonása jelentős javulást hozott. Érdekes azonban megemlíteni, hogy október utolsó napjaiban a városra ereszkedett köd által nem tudtak felszállni a légszennyező anyagok, és így olyan sűrű volt a levegő, hogy szinte harapni lehetett volna. Többen erős félelmeiknek adnak hangot, például az Auszt-rál Olimpiai Bizottság orvosai, akik azt állítják, hogy a főváros szmogos levegője akár asztmás megbetegedéseket, szívproblémákat is okozhat a nagy állóképességet igénylő versenyszámok – maratoni futás, triatlon, országúti kerékpározás, gyaloglás – résztvevőinél.

Csúcstechnológiával kívánnak gondoskodni a versenyek tökéletes megrendezéséről, és igyekeznek a lehető legjobban felszerelni a létesítményeket. A százöt olimpiai építmény harminchét helyszínen található, ebből harmincegy Pekingben a többi pedig a már fent említett társrendező városokban. Az Olimpia pekingi központja az Olimpyc Green egy három kilométer hosszú zöldövezet, ahol tíz helyszín található, köztük az Olimpiai Stadion és a Vizes Kocka néven emlegetett uszodai központ. A nyugati részen kilenc, az Egyetemi Központban hat, északon egy, a város más terü-

letein öt színhely van. Ezeken kívül pedig további hatvanöt hivatalos edzéshely áll a sportolók rendelkezésére.

Az Olimpiai Stadion ad ott-hont a megnyitóünnepségnek augusztus 8-án. A „Mádár-fészekként” becézett létesítmény terveit a legendás svájci építészduó, Jacques Herzog és Pierre de Meuron készítette el. A 80 ezer férőhelyes stadion építési költségei meghaladják a 400 millió dollárt, hossza 330 méter, szélessége 220 méter, magassága 69 méter, teljes területe pedig 250 ezer négyzetméter. A stadiont körülvevő fémrács-szerű szerkezet 50 ezer tonna acél felhasználásával készült. A gigászi építményre azonban némi árnyék vetül, ugyanis az építkezés folyamán több munkás is életét vesztette, illetve a stadion helyén álló egykori épületek lakóit egyszerűen kiköltöztették az építkezés kezdetén.

Szintén lenyűgöző az az ötlet, miszerint az olimpiai falu melegvíz-ellátását, a zöld olimpia jegyében, napenergiával oldják meg. A rendszer az olimpiai falu 42 épületének ellátása-

ról fog gondoskodni, ami több mint 500 ezer négyzetméteres területet jelent, és 12 ezer sportoló napi felhasználását biztosítja. A Vizes Kocka elnevezésű úszókomplexum 70 ezer négyzetméteres, a Sydney-ben székelő PTW vállalat tervezte. Az épület szerkezetét egyértelműen a szappanbuborékok ihlették, a bonyolultnak tűnő struktúra valójában egyszerűen modellezhető, nagyon stabil, és emellett a burkolat rétegei között, a napfény által felmelegített levegő fogja a medencék vizét a kívánt hőmérsékletre emelni.

Nemcsak stadionokat újítottak és építettek fel, hanem a város infrastruktúráját is jelentős mértékben javították, a szurkolók mozgását segítve az olimpiai játékok kezdetéig mintegy 200 kilométernyi új metróvonalat adnak át, valamint a várost körülvevő autópálya körgyűrűk számát is növelik. Ezenkívül legalább 110 új szállodat is építenek, mivel a jelenlegi hotelek nem lennének képesek a nézők befogadására. Ezek főleg négy-, ötszallagos szállodák lesznek, mert a fővárosban kevés magas kategóriájú szállás található.

A magyar formaruhák

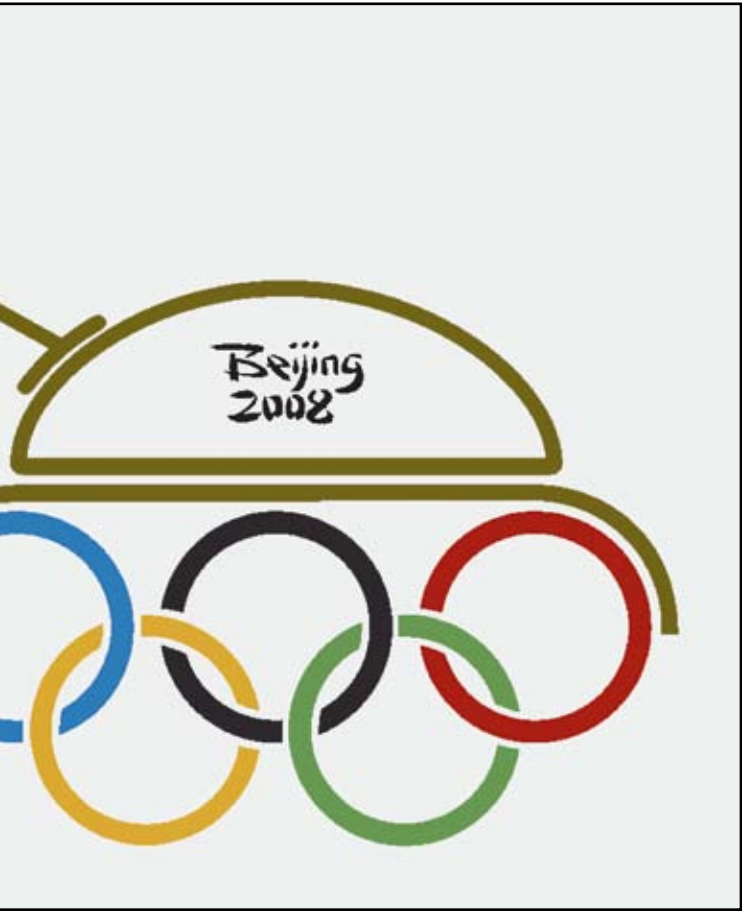
A formaruhákra, amiket majd az olimpiai megnyitóünnepélyen fognak sportolóink viselni, kiírt közbeszerzési pályázatra három cég jelentkezett, összesen nyolc kollekcióval. Végül a Roland cég ruhája és ajánlata nyerte el a bizottság tetszését. A végső győztesről a MOB elnöksége, valamint két olimpikon, Kovács Katalin kajakozó és Nemcsik Zsolt vívó döntött. A tervezett öltözekeken a fehér, a piros és a szürke szín dominál.

A női felvonulórúha hernyőselyemből, úgynevezett shantungból, a férfiruházat pedig 100 százalékos gyapjúból készült. A lányok ruháját pipacs díszíti. Egy sportolónő kollekciója 129, egy férfi pedig 113 ezer forintba került. „A pályázatok elbírálásában az esztétikai és az anyagi szempontok mellett figyelembe vettük az időjárási körülményeket is” – magyarázta Schmitt Pál a MOB elnöke.

Halász Tibor

One World, One Dream

A Pekingi Olimpia egyik legnagyobb beruházása pedig az új terminállal bővült repülőtér, ami méreteit tekintve megelőzi a Pentagont. A világ legnagyobb leszálló pályája és a hozzá tartozó csarnok sárkány alakú, a feng-shuit figyelembe véve építették, évi 50 millió utas fogadására alkalmas. Összességében így a pekingi reptér 76 millió utast képes kiszolgálni. A neves brit dizájner, Norman Foster tervei alapján készült, aki fontos szerepet tulajdonított az olyan kínai elemeknek, mint a levegő, a fény és a növényzet, ennek következtében a várócsarnokban egy belső kertet is kialakítottak a Nyári Palota stílusában. Az új terminált a tömegközlekedésbe is bekapcsolták, ennek köszönhetően a nemrégiben átadott metróvonalak által közel tizenöt perc alatt érhetünk a reptérrel a főváros központjába.

Jelentős problémát jelent az időjárás is, ugyanis augusztusban Peking jellemzően csapadékos, statisztikák szerint minden harmadik nap esik. Ennek következtében 50-50 százalék annak az esélye, hogy a megnyitőünnepségen

is elered az eső. Kínai tudósok azonban meteorológiai kísérleteket végeznek, melyek segítségével megoldhatóvá válik, hogy augusztus nyolcadikán száraz idő legyen. A technika lényege, hogy felhőkbe katalizátorokat, ezüst-jodid és folyékony nitrogént juttatnak, amelyek segítségével csökkentik a vízcseppecskék méretét, így kevésbé valószínű, hogy azok esőcseppekké formálódva a földre hullnak.

Külön érdekességnek számít az is, hogy míg az athéni olimpián az internetkapcsolat biztosítása igencsak nehézkesen ment, ezzel ellentétben, Pekingben minden egyes apartmanhoz jár netkapcsolat, így a fiatal olimpikonoknak nem lesz problémájuk a kommunikációval. Valamint mindenhol lesznek kivetítők, a nagyobb tereken, sőt még a metróban is, ahol az olimpiai eseményeket fogják közvetíteni.

A harmadik alappillér, ami a népi olimpia jelszót viseli, főként a résztvevő játékosok közötti barátság és sportszerűség szellemének erősítésére utal, másrészt a kínai hagyományok és kultúra népszerűsítésére,

az ország megismertetésére törekszik. Ezzel kapcsolatban több rendelkezés is született. Az egyik, hogy udvariassági kampányt hirdettek a főváros iskoláiban, aminek főmotívuma, hogy minél hamarabb kezdjék el egymást a nemzetközileg is ismert Hello!-val üdvözölni a fiatalok. Ezzel a kedves gesztussal kívánja Kína megmutatni, hogy örömmel, barátsággal fogadják az olimpiai családot. Ennél fontosabb viszont a kampány azon része, hogy a lakosság körében gyakoroltatják a sorban állást, odafigyelve a türelmességre és az udvariasságra. A lakosság folyamatos köpködését, amire azt a magyarázatot adják, hogy a város levegője piszkos és száraz, ellenőrök cirkálásával akarják visszaszorítani. Általános dohányzási tilalmat vezettek be az olimpiai épületekben, éttermekben, üzletközpontokban, bárokban és valamilyeni vendéglátó helyen. Illetve kormányrendeletben tiltották meg a buszsofőröknek, hogy a munkaidejük előtti nyolc órában alkoholt fogyasszanak, és hogy vezetés közben az ellenőrrel beszélgessenek, ezzel akarják a tömegközlekedés biztonságát tovább javítani.

Meg kell azonban említeni, hogy bár a népek olimpiája egy nagyon szép gondolat, ám elég visszásan hat a tibeti helyzet miatt. Felmerült az az ötlet, hogy Tibet önállóan vesz részt a játékokon, ám 2007 decemberében ezt a NOB elutasította, arra hivatkozván, hogy a diplomáciai szempontból el nem ismert országok nem nevezhetik sportolóikat külön az olimpiai játékokra. Azóta valóságos lavina indult el, és naponta hallunk friss fejleményeket a Tibet kontra Peking ügyben.

1936 óta minden egyes olimpiához hozzátartozik az olimpiai láng is, amelynek ötlete a német Carl Diem nevéhez fűződik. A lángot Olümpiából indulván a váltó futói egyenként 10 percig vihetik. Helyi ünnepségek alkalmával legfeljebb 2 órát tölthet a láng egy városban, és a technika fejlődésével a fáklya egyre kalandosabb utakat jár be. A pekingi olimpiai fáklya megtervezését a Lenovo vállalat nyerte el, a több mint háromszáz pályá-

zati anyag közül. A tervező csapat harminc tagja, közel tíz hónapon keresztül dolgozott az alumínium-magnézium ötvözetű fáklyán. A tervezők arra is odafigyeltek, hogy a lángnak még 65 km/h szélben és 50 mm/h esőben is égve kell maradnia. Díszítésére kortárs és tradicionális kínai motívumokat használtak, alapszínei pedig a vörös és az ezüst. Az olimpiai láng márciusban indult el a görögországi Olümpiából 130 napos, 137 ezer kilométeres útjára, amely során minden földrészt érinteni fog, sőt még az Everestre is eljut, összesen pedig 22 ezer fáklyavívó vesz részt az úton.

Az első olimpiai kabalafigura 1972-ben a müncheni játékokon jelent meg, Waldi kutya személyében, azóta legyen szó akár téli, akár nyári olimpiáról mindig megjelenik egy jópofa szimbolikus jelentéssel bíró alak. A pekingi játékok kabalafiguráira, összesen 662 pályamű érkezett be, amit első körben 56-ra szűkítettek le, majd egy tíztagú bizottság a NOB-bal közösen egy öttagú bábuvaladót hozott ki nyertesnek. Az öt karikat szimbolizálva választottak: Pej Pej, egy kék halat, Csing Csinget, egy fekete pandát, Huan Huant, a vörösén égő olimpiai láng lelkét, Jing Jinget, a sárgás színű tibeti antilopot, és Ni Nit a zöld fecskét. Az angol átiratban az öt alak nevének első tagjait összeolvastva: „Bei-Jing-Huan-Ying-Ni!” azt jelenti, „Peking üdvözl téged!”. A kabalafigurák Kína állatvilágát, a színek pedig a földrészeket szimbolizálják. Az öt kabala egyben rekordot is jelent, ugyanis eddig három volt a legtöbb (Sydney, Salt Lake City), a szervezők abban is bíznak, hogy a figurák által díszített emléktárgyak eladásával szintén rekordot tudnak majd dönteni.

A NOB elnöksége, miután megválasztották Pekinget a XXIX Olimpiai Játékok Rendezőjének, kijelentette, hogy „nagy valószínűséggel az eddigi lehető legjobb ötkarikás játékokra kerül majd sor 2008 augusztusában, Pekingben”.

Mádai Adrienn

Gyorsabban, magasabbra, bátrabban!

Már csak 109 napot kell várnunk, hogy Pekingben fellobbanjon az olimpiai láng. Sportolók ezrei, szurkolók milliói várják ezt a négyévenkénti eseményt. Eredete az ókori Görögországba nyúlik vissza, ahol Olümpiában már a Kr. e. VIII. századtól megrendezték a görögök együvé tartozását kifejező játékokat. Több mint 1500 év kihagyás után, Pierre de Coubertin báró kezdeményezésének köszönhetjük, hogy 1896. április 6-án, Görögországban, György király ismét 13 ország 300 versenyzőjét köszönthette a megnyitón. A XXI. századra ezek a számok megsokszorozódtak, a XXVIII. nyári játékokon már több mint 200 ország, tízezernél is több sportolója küzdött meg az érmekért. Az első játékon, Kr. e. 776-ban, egyetlen megmérettetés a stadionfutás volt, azonban az újkori olimpiákon már szerepelt a programban atlétika, súlyemelés, birkózás, vívás, céllövészet, torna, úszás, kerékpározás és tenisz is. Idén nyáron, Kínában, 205 nemzet sportolói, 302 versenyszámban mérik össze tudásukat a legelőkelőbb helyezésekért. Olyan versenyszámokat kísérhetünk figyelemmel, mint a gyeplabda, íjászat, softball, triatlón, szinkronúszás, taekwondo. Arra a kérdésre, hogy ott volt-e minden sportoló, aki kiharcolta az indulás jogát, csak augusztus végén tudunk válaszolni, hiszen ismét bojkottálásra felszólító hírek röppentek fel. Sajnos ilyen fenyegetést már többször beváltottak az olimpiák történetének során. 1974-ben a moszkvai nyári játékokról hiányoztak az USA, Norvégia és az NSZK sportolói, Los Angeles-ből pedig a szocialista országok küldöttségei maradtak távol. A politikai csatározások így nemes küzdelmeket hiúsítottak meg. A világháborúk szomorú eseményei miatt nem rendeztek meg több olimpiát, sorszámukat megtartva próbálták emlékezni a szörnyű eseményekre. Magyar színekben az éremgyűjtést Hajós Alfréd kezdte, akinek az első újkori olimpián két úszószám után is sikerült a dobogó legfelső fokára felállnia. Sokan léptek nyomdokaiba az évek során, s hasonlóan sikeres szereplést kívánunk az olimpiai kvótát szerzett magyar versenyzőknek!

Minárovits Gábor

Paralimpia, 2008 Peking

A paralimpiai játékokat 2008. október 6-17-ig rendezik meg Pekingben, ahova a magyar csapat is kvalifikálta magát. Azonban említésre méltó, hogy a költségvetéssel nem volt minden rendben, sokáig a csapat kiutazása is kérdéses volt. Az általuk meghatározott összeg ugyanis, nem egyezett meg azzal a pénzügyi kerettel, amelyet az állam a rendelkezésükre bocsátott. Mint kiderült, egy tételt másként értelmezett a szakállamtitkárság és az MBP (Magyar Paralimpiai Bizottság), ennek pedig 10 millió forint hiány lett az eredménye. De nem csak ez a probléma, Szekeres Pál, vívó szerint nem a pénzhiány a legnagyobb gond, hanem a felkészüléshez szükséges megfelelő felszerelések hiánya, „a paralimpián óriási szerepe van a kerekesszékeknek, és ezen a téren komoly lemaradásunk van a külföldiekkel szemben”. A Pekingi Paralimpián a következő versenyszámokban indul el a jelenleg huszonegy fős magyar csapat: úszás, vívás, boccia, kerekesszékes tenisz, lövészet, evezés, asztalitenisz és judo.

Mádai Adrienn

Mennyit érnek az olimpiai érmek és helyezések?

Természetesen eszmei értékük felbecsülhetetlen a nyertes számára, de egy pekingi aranyérem 20 millió forintot ér, je-

Mennyi az aranyérem?	
Év	Forint
1972	40 000
1976	70 000
1980	100 000
1988	500 000
1992	1 500 000
1996	3 500 000
2000	6 500 000
2004	10 000 000
2008	20 000 000

lentette be Elbert Gábor, az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium sport szakállamtitkára még februárban. Vagyis adómentesen ennyi pénzjutalmat kap az a sportoló, aki a 2008-as ötkarikás játékokon a dobogó legfelső fokára állhat. Értesüléseink szerint egy ezüstéremért 18, a bronzéremért pedig 14 millió forint jár az egyéniben induló sportolóknak. A csapatban szerzett elsőségért átlagosan 12 millió, az ezüstéremért ennek az összegnek a 90, bronzérem esetén pedig 70 százaléka illeti a csapat tagjait. A jutalmak a 2004-es athéni összegek kétszeresére nőttek, és ez nemcsak a pekingi olimpiára, hanem a paralimpiára és a 2010-es vancouveri téli olimpiára is vonatkozik.

Halász Tibor

Nulla tolerancia – No doping!

A pekingi olimpián körülbelül 4500 doping ellenőrzésre lehet majd számítani. Athénban ezeknek a száma 3700 volt, és ezúttal már nem csak a dobogós, de a további három-négy helyezettet is vizsgálni fogják szűrőpróba szerűen. 2007 novemberében megkezdte működését a Kínai Doppingellenes Ügynökség (CADA) és vele a legkorszerűbb berendezésekkel felszerelt világszínvonalú laboratórium. A csúcsidőszakban napi több mint 200 tesztet fognak itt elvégezni. A kínai sportvezetés és hatóságok nem szeretnék, hogy ha az általuk rendezett olimpián bármiféle doppingbotrány törne ki a sportolók között, ezért bevezették a nulla tolerancia elvet. A pozitív eredménnyel záruló doppingvizsgálatok számát tekintve Kínában sikerült elérni az eddigi legjobb eredményt, 2007-ben 10 238 tesztből mindössze tizenöt alkalommal volt megállapítható vétség.

Mádai Adrienn

Fényképezővel a Műegyetemi állásbörzén

**Idén április 9-10-én lepte-
el a tavaszi állásvadászok
az egyetem K épületében
rendezett Műegyetemi Ál-
lásbörzét, amelynek kap-
csán Kreutzer Richárd, a
BME Karrier Iroda vezető-
je nyilatkozott lapunknak.**

**Milyen újdonságokkal
vártátok idén az érdeklő-
dőket?**

Folyamatosan próbáljuk újítani a kiállítást, bár az igazat megvallva, a több-éves szervezés alatt a börzének már van egy kiforrott mechanizmusa, ami eddig az elért eredmények alapján sikeresnek bizonyult. Kreatív ösztönzőként idén nem kisfilmeket, hanem fotókat vártunk azoktól a látogatóinktól, aki hajlandóak részt venni a tavalyihoz hasonló megmérettetésen. Idén állított ki először a Kawasaki motorokat, és jelen volt az Edag Hummerje is. Ami még újdonságnak számít, hogy sokkal szélesebb spektrumon próbáltuk elérni a hallgatókat, a Műhelyben megjelent többoldalas mellékletünk is ezt példázza. Mára sokkal nagyobb az érdeklődés, mint öt-hat évvel ezelőtt, azonban a diákoknak továbbra is erős motivációra van szükségük. Sokan nem hiszik el, hogy itt tényleg konkrét állásajánlatokkal várják őket a cégek, és azt, hogy ez az egész rendez-

vény értük van. Mára egyre többen nézelődnek, érdeklődnek és ráébrednek, hogy az egyetem végének közeledtével érdemes ilyen körökben mozogni, információt gyűjteni.

Az eddig megszokott felkészítő tréningek maradtak? Természetesen a háromhetes felkészítő napok idén is várták a diákokat és a külsős érdeklődőket. A felkészítő napok iránt nagyon nagy volt az érdeklődés, sok embert helyhiány miatt el kellett küldenünk. A továbbiakban egyik fejlesztendő területünk lesz annak megoldása, hogy minél több embert tudjunk fogadni ezeken az előkészítő foglalkozásokon.

Idén több folyosón láthatunk standokat. Nőtt az érdeklődés a cégek részéről? Eddig ez a legnagyobb Állásbörzén, és a becslések szerint tízezer fő körüli volt a látogatók száma. Több standot állítottunk fel idén, így több társaság tudta képviseltetni magát. Érdekes, hogy idén az újonnan jelentkezők között több volt a hazai vállalat, mint a külföldi. A résztvevők egy része már évek óta állandó vendégünk, azonban voltak, akik a Karrier Iroda szolgáltatásai révén kerültek kapcsolatba a rendezvénnyel, vagy egysze-

Fotó: Tóth Máté

rűen csak hírből hallottak az eseményről. Összesen 221 standunk, és 209 kiállítónk volt, szemben a tavalyi tavasszal, ahol 184 stand és 197 kiállító képviseltette magát. Ennyi résztvevője még soha nem volt a rendezvénynek, annak ellenére, hogy a megjelenés az esemény hírneve miatt sem olcsó: kétszáztól nyolcszáz ezer

forint közötti a standok ára. Azonban meg kell jegyezni, hogy a tavaszi Állásbörzék mindig is nagyobbak a végzős hallgatók iránti érdeklődés miatt. Ez csak akkor fog változni, amint a kétciklusú képzés miatt a végzés időpontja áttolódik az őszi félévre. Talán ekkorra várható valamilyen kiegyenlítődés a két félév között. Egyelőre ennek mechanizmusa még a cégek munkaerő-keresletében sem igazán kiforrott.

Ha jól tudom, vidékről is érkeztek csoportosan álláskeresők. Az ő látogatásukat is a Karrier Iroda szervezi?

Alapvetően a rendezvény a műegyetemista diákoknak szól, elsősorban műszaki végzettségűeknek. Azonban lehetőséget kívántunk biztosítani más intézmények diákjainak és a nem budapesti álláskeresőknek is. Két helyről, Dunaújvárosból és a Miskolci Egyetemről indult szervezett busz.

Rendelkeztek-e valamilyen adatbázissal, amely a cégek és álláskeresők visszajelzéseit tartalmazza?

Adatbázisunk nincs, azonban kérdőíves felmérést végzünk mind a cégek, mind az álláskeresők körében, amelyek a Diákközpont honlapján nyilvánosak. A résztvevők az esemény kiadványát és egy hallgatói csomagot kaptak, amiért megadták személyes adataikat, illetve a keresett állásra vonatkozó információkat. Továbbá fontos a résztvevők visszajelzése az eseményről, amely nagy segítség számunkra az elkövetkezendő börzék szervezésében. Ennek érdekében arra törekszünk, hogy minél több véleményt begyűjtsünk. Eddig a cégek a helyszíni kérdőív formájában adták meg véleményü-

ket, azonban idén hagyunk egy-két napot számukra az élmények érlelődésére, az esemény kiértékelésére. Próbálunk felmérést végezni arra vonatkozóan is, hogy a cégek hány BME-n végzett diplomást foglalkoztatnak, illetve milyen munkakörben.

Keveset tudunk a háttér munkáról. Mekkora a szervező brigád, illetve mennyi időt vesz igénybe a szervezői munka?

A munka valójában börzétől börzéig tart. A rendezvény szakmai háttérét (céges kapcsolattartás, felkészítő napok) a Karrier Iroda, míg a lebonyolítást, szervezést pedig a MISZ Kht. végzi. Az aktív előkészítő munka mintegy négy hónapig tart tíz-tizenkét ember részvételével, azonban az esemény helyszínén ennél sokkal több szervező van jelen. És akkor még nem beszéltünk a kiértékelésről, és a visszajelzések feldolgozásáról.

Az utóbbi egy-másfél évben megjelentek új állásbörzék a „piacon”. Jelent ez számotokra konkurenciát? Ezért rendeztetek meg az eseményt idén a szokásosnál korábban?

Kevés új börze jelent meg, és mi nem is tekintjük ezeket igazán konkurenciának. Mi sokkal inkább professzionálisabbak vagyunk, és az intézmény képzésére, diákjaira fókuszálunk. A BME diákjai elsősorban saját intézményük Állásbörzéjéhez kötődnek, ide látogatnak el, és a mi feladatunk elsősorban, hogy nekik biztosítsunk lehetőséget. A korai időpont mellett a termék foglaltsága, valamint a főépület tetőfelújításának elkerülése érdekében döntöttünk. Korábban volt az megszokott, hogy a tavaszi Állásbörzét a Műegyetem zárja. Mi úgy gondoltuk, ez is kiváló alkalom mind a diákok, mind a cégek számára, időponttól függetlenül.

Hogyan értékelné a tavaszi Állásbörzét? Melyek voltak a legnagyobb kihívások? Volt valamilyen negatív tapasztalatotok az idei börzén?

A börze kimondottan jól sikerült, amit a résztvevők száma és a cégek képviselőinek személyes visszajelzései is igazolnak. A nagyobb internetes kampány több látogatót vonzott, az egyik legnézetesebb volt a börzéről készült kisfilm is. Persze voltak kisebb fennakadások, de alapvetően zökkenőmentes volt a két nap. Nagy hangsúlyt fordítottunk a helyszíni szolgáltatások magas minőségére, amelyet a jövőben is szeretnénk folytatni, legközelebb az őszi Állásbörzén.

Sneider Zita

Központi iroda és áruházi gyakornoki programok frissdiplomásoknak

Feladat: Különböző területek gyakorlati szakember képzése 1 éves képzési időtartam alatt. Áruházi középvezető képzés 1 éves képzési időtartam alatt kereskedelmi, vevőszolgálati és HR területeken. Mindkét programról bővebb információk találhatóak a www.tesco.hu Karrier oldalán.

Elvárások: befejezett tanulmányok a gyakornoki program kezdetére (egyetemi vagy főiskolai végzettség) a következő szakok bármelyikéről: építőmérnöki/építészmérnöki/logisztikus / közgazdász/pénzügyi/műszaki menedzser, középfokú angol nyelvtudás

A vállalat: Tesco - Global Áruházak Zrt.

Szakmai gyakorlat – fluid management

Feladat: hűtő-kenő folyadékok (olajok, emulziók), mosófolyadékok analízise, motorolaj, motorhűtőanyag vizsgálat, emulziók élet-tartam növelésének lehetőségének vizsgálata, mérési módszerek optimalizálása, kísérletek lefolytatása dokumentáció készítése

Elvárás: hallgatói jogviszony nappali tagozaton (előny: vegyészmérnök, műszaki menedzser, gépészmérnök szak), legalább 4 lezárt szemeszter, alapfokú német nyelvtudás

Vállalat: AUDI HUNGARIA MOTOR Kft.

Szoftverfejlesztő

Feladat: a jelölt feladata nemzetközi cégünk automatizálási tevékenységével kapcsolatos szoftverrendszer fejlesztésében való részvétel; a tevékenységet jellemzően cégünk Budaörsi Irodájában, időszakosan a Svájci központban kell végezni; a munkavégzés a fejlesztési csoportban önálló feladatok alapján történik

Elvárások: C# ; MFC ; villamos-automatikai ismeretek; angol nyelv minimum középfokú ismerete; teljes rugalmasság, önálló munkavégző képesség; 0,5-3 év munkatapasztalat az adott szakterületen, programozó munkakörben

A vállalat: Saia-Burgess Controls Kft.

Tervezőmérnök

Feladat: villamos automatizálási berendezések hardver és szoftver tervezése és üzembe helyezése

Elvárások: villamos hajtások, vezérlés és szabályozástechnika, PLC programozás, angol és/vagy német nyelv középszintű ismerete

A vállalat: TETT Teljesítmény Elektronika Tervező és Szolgáltató Kft.

Open Night a Procter&Gamble-nél

- P&G invites you to our Open Night on 23 April, 2008.
- Held in P&G Budapest Plant, Csömör
- All participants' cost are covered by P&G.
- The company: Procter&Gamble

Bővebb információért látogass el honlapunkra!

www.karrier.bme.hu

1111 Bp., Műegyetem rkp. 3. K. I. 52.
Tel.: 463-3840 • Fax: 463-3844
E-mail: karrier@sc.bme.hu

In 2007, GE was named the number one company for developing leaders.

For a seed to grow into a mighty plant, you have to place it where it is likely to grow. A perfect balance of soil, sunshine, shade, water, and nutrients is needed, all in the right proportions, and you have to relentlessly nurture it with compassion and care. The same is true for your career; it can only flourish in the right environment. At GE, you will find all the support that you need to thrive. Plant your career at GE.

Visit us at the major jobfairs and apply by 28 April for our **Leadership Programs** starting in the summer at www.gecareers.com

With further questions, please turn to Borbála Bindeš at borbala.bindeš@ge.com

GE imagination at work

A nagyon boldog „száműzöttek”

Gábor Kati szervezésének köszönhetően ebben a fél-évben is megmérkőzhettek egymással a palánk alatt az elsőéves, kosárlabdát kedvelő hallgatók. A tanárnő örömmel konstataálta, hogy rekordot döntött a bajnokság. Ugyanis még nem volt példa arra, hogy hat csapat nevezett volna a gólyák versenyén. Abban azonban nem történt változás, hogy a szervező segítségére voltak páran az iskolánkban bírói képesítést szerzett hallgatók közül, így is gyakorolva a síp fújását. A csapatok között találkozhatunk építőmérnök, gépész, villamosmérnök, közlek és gtk karos hallgatókkal is, akik először két csoportban küzdöttek meg egymással, majd végül a csoportelsők az első, a csoportmásodikak a harmadik, míg a csoportharmadikak

Fotó: Szabó Lázár

az ötödik helyért szálltak harc-ba. A @GTK@ névre keresztelt alakulat könnyedén zsebelte be az ötödik helyet, ugyanis ellenfele, a No name nem tudott kiállni. A többi csapatnak már nem volt ilyen könnyű dolga, a Vill.Mérnökök szoros meccsen, mindössze öt ponttal bizonyultak jobbnak ellenfelüknél, a Közlek-GTK-

nál, így utóbbiak lecsúsztak a dobogós helyről. A bajnokság fénypontjaként, a kétség kívül legjobb csapat, az Outlaws játszott a Gyűrűk uraival, és simán, 37:24 arányban leiskolázta őket, így a „száműzöttek” örülhettek a legjobban az eredményhirdetésen.

Takács Tímea

Tizenkét asztalon megállás nélkül

Az Universitas asztalitenisz torna 2003 óta évente kétszer kerül megrendezésre, tavasszal, valamint ősszel, habár az őszi verseny egy úgynevezett emléktrendezvény, mely nevét Redlich Béla után kapta, az első magyar asztalitenisz bajnokság győzteséről. Az idei 2008-as tavaszi tornát április 5-én bonyolították le a

Hauszman utcai MAFC sporttelepen. „Ilyen nagy résztvevős pingpong esemény talán az egész országban nincs” nyilatkozta Harka László főszervező. Lapunknak azt is elmondta, hogy az eseményre bárki jelentkezhet, aki budapesti felsőoktatási intézmény nappali tagozatos hallgatója. A jelentkezők egyéni, páros,

vegyes páros versenytípusokból kedvükre válogathattak. Az egyetlen megszorítás (az esélyegyenlőség jegyében) a profi, igazolt játékosokat érintette, egyéniben ők az amatőrök közül kiemelve, külön mérkőztek meg egymással, de ez a párosokra már nem vonatkozott, vagyis nyugodtan részt vehetett egy igazolt duóból álló csapat a párosok versenyén. Idén összesen 101 egyéni nevező mellett harmincöt férfi, valamint öt női és kilenc vegyes páros vett részt az egész napos tornán, melynek külön érdekessége, hogy a résztvevők hetven százaléka BME-s hallgató volt. A kilenc órára tervezett kezdés rögtön az elején elcsúszott, hiszen egy késői jelentkező felvétele teljesen felborította a kiírásokat, mely nem kis gondot okozott a szervezőbrigádnak. A hiba elhárítása után pedig hosszú órákon keresztül tizenkét asztalon megállás nélkül pattogott a labda. Minek végén nagy örömeinkre női egyéniben Sipőcz Éva, férfi egyéniben Bálint Szabolcs BME-s hallgató diadalmaskodott. Női párosban Gajdos Borbála, valamint Újházi Csilla, a férfi kettősök közül pedig a Sipos Viktor, Georgopulosz Vaszilisz páros végzett az élen. Az igazolt versenyzők közül ismételtén Sipos Viktor vehette át az elsőnek járó díjat.

Halász Tibor

A Csíkoskocka vitte el a pálmát

Lezajlott a tizenegyedik µ-egyetemi Röplabda Kupa, a szokásos jó hangulattal, sok csapattal és persze az elmaradhatatlan zsíros kenyérral. Az idei versenyen tizenkét csapat vett részt. Az első nap két csoportban zajlottak a körmérkőzések reggeltől estig. Kicsit újított a rendezőgárda annyiban, hogy csak BME-re járó hallgatók vehettek részt a kupán, hiszen egyre népszerűbb a verseny, és ezt a kupát végül is értünk, nekünk műegyetemistáknak találták ki, és szervezik már évek óta. A második napra nyolc csapat szerzett belépőt az első napi eredményei alapján. Ekkor keresztjátékban két nyert tizenöt pontos, míg a döntőben két nyert huszonöt pontos szettig küzdöttek fáradhatatlanul a lelkes röpisek. Nagyon színvonalas, jó meccseken izgulhatott a nagyerdemű, szinte csak összeszokott, mondhatni régi motoros alakulatok vettek részt, két kivétellel, közülük is az egyik abszolút a teszi órákról verbuválódott – tudtuk meg az egyik szervezőtől. A harmadik helyet végül a Csapnivaló névre keresztelt gárda szerezte meg, akik nevükkel

Fotó: Hörömpöli Alex

ellentétben nem is voltak annyira csapni valóak, hiszen nyolc csapatot megelőztek a sorban, a bronzéremért folytatott küzdelemben az ÁUT hajtott fejet előttük. A kupa fénypontjaként, utolsó mérkőzés gyanánt a GEK-KSK játszott a Csíkoskocka ellen, végül az eredményhirdetésen az utóbbi csapat nyakába került az aranyérem. Az érme mellett kupákkal, tanszékes trikókkal, és persze egy újabb felejthetetlen élménnyel gazdagodtak a résztvevők.

Takács Tímea

Floorballban is az élen!

Rekord számú nevezésnek köszönhetően, tizenkét csapat versengett az elsőségért, így a BEFS – Universitas Floorball bajnokság ezúttal két napos volt. Március 29-én a selejtezőket játszották le, április 12-én pedig a helyosztókra került a sor. Egyetemünket több csapat is képviselte, hiszen nagyon népszerű ez a sportág a hallgatók körében, és az első öt helyből hármat a mi együtteseink szereztek meg. Ötödik helyen végzett a Corvinus2 gárdáját 3-2-re legyőzve a „0” szint, és a dobogó legfelső fokáért csatázott a tavalyi bajnok, BME1 és az UNIVERSITAS csapa-

ta, ahol is egy hajszálnival, 2-1-re diadalmaskodva, végül az UNIVERSITAS került ki győztesnek. A bajnokcsapat tagjai: Papp Dániel, Palánci Gergely, János Ferenc, Haragovics Máté, Pintér Gergely, Majnay Tamás, Kovács Bence, Mikor Dániel, Sütőri Péter. A MEFOB versenysorozatban is, ezekben a hetekben rendezték meg a Floorball bajnokságot Veszprémben, ahol a Műegyetem válogatott csapata szintén bezsebelte az első helyet. Így biztosan állíthatjuk, hogy a BME, Floorballban is az élen jár.

Mádai Adrienn

Tavaszi tollaslabda házibajnokság

A Testnevelési Tanszék 2008. április 12-én rendezte meg a szokásos egyetemi tollaslabda házibajnokság tavaszi fordulóját. Férfi és női egyesben lehetett indulni, a lányoknál első helyezést ért le Kiss J. Szuzsanna, második Trombitás Anna, harmadik Benke Melinda lett. Míg a fiúknál Fehérvári Bence végzett a dobogó felső fokán, majd őt követte Bréda Zsombor és Kutasy Tamás, vigaszágon, pedig Nagy Zsolt végzett az élen. A következő megmérettetés május 2-4-én lesz Veszprémben, ahol is a MEFOB tollaslabda-bajnokságra kerül sor.

Mádai Adrienn

Országos Fizikus Csocsó Bajnokság

Április 12-én este, a hagyományos Szegedi Hétvége fénypontjaként rendezték meg a FiCsót, melyen a BME TTK hallgatói évről évre kiválóan szerepelnek. Magyarországon öt városban folyik fizikusoképzés, Budapesten (BME, ELTE),

Szegeden, Debrecenben, Miskolcon és Pécsen, ám idén csak a két budapesti egyetem indított csapatokat. Egyetemünket két páros képviselte, a házidöntő legjobbjai. Lestyán Gyula és Sándor István második

helyezést ért el, Paráda Gábor és Trefán Szilárd pedig úgy nyerte meg a versenyt, hogy még szettet sem veszített. Így a tavaly megszerzett vándorkupát megőrizhették. A harmadik születésnapját ünneplő bajnokságon eddig tehát minden évben műegyetemi csapat állt a dobogó legfelső fokán. (2006-ban Lestyán

Gyula és Trefán Szilárd.) A meccsek két nyert szettig tartottak, körmérkőzés formájában. A játéknak a szegedi E-Klub adott otthont, ahol levezetésként a tétmeccsek között a helyi erőssel is fel lehetett venni a küzdelmet. Reméljük, hogy a jövőben az utánpótlás is, hasonló eredményeket ér majd el.

Gregó Kinga

Fotó: Varga Bertram

Ez történt a világban

■ **Elmaradt az ünnepelés Eindhovenben**
A holland futballbajnokság 33. fordulójában

csak döntetlent játszott a PSV, így csak az utolsó fordulóban dől el, hogy idén ki lesz a bajnok. A szervezők és a szurkolók már mindent előkészítettek az ünnepeléshez, de a döntetlen eredmény miatt ez most elmaradt. A magyar klasszis, Dzsudzsák Balázs csapata így saját magának nehezítette meg a véghárját.

■ **Ismét Veszprém – Szeged a bajnoki döntőben**
A magyar kézilabda két legrangosabb csapata vívja idén is a bajnoki rájátszás döntőjét. A Veszprém a PLER-en keresztül, a Szeged, pedig a Dunaferr legyőzésével jutott ideig. A Veszprém még a KEK tróféjáért is küzdhet, így több játéktéren bizonyíthatnak a szezonból hátralévő időben.

■ **Critical Mass**
A világszerte elterjedt kerékpáros felvonulást immáron 8. alkalommal

rendezték meg. Idén Budapesten április 20-án tartották, más nagyvárosokban viszont csak 22-én kerekednek a főutakon. A több mint 30 000 résztvevő a biciklis közlekedésre hívja fel a figyelmet, néhol az égből emelve biciklijüket.

Csurran – cseppen

Az EU-keresztapa zord arc-al hátradől bőrborítású for-gószékében, majd azt mon-dja: „Meg vagyok elégedve a színvonallal, elgondolkozom rajta, hogy jövőre is támoga-tom a K+F tevékenységei-det... Csak még egy dolog...” Ekkor a kutató lehajol, és alá-zattal megcsókolja a „rokon” csillogó gyűrűjét; ezzel a pá-lyázatát sikeresen leadta. Bár a jelenet jól végződött, a valóságban valószínűleg kevesen ismerik ki magukat az Unió támogatási rendse-rében. Ha csak nagy vona-lakban is, de annak jártunk utána, hogy a magyar tu-dományos tevékenységeket hogyan támogatja „Kereszt-apánk”.

Hazánk csatlakozása óta egy-re nagyobb kanállal kap az EU közös támogatás-bödönéből. Nem csoda tehát, hogy sokat hangoztatják ezen források jelentőségét. Az Európa Terv alapján Magyarország az ed-digi évi támogatásainak majd 3,5-szeresével gazdálkodhat. Ezt a forrást felelősséggel kell kezelni, ezért új fejleszt-

tési tervek készültek, melyek a régió és a Közösség igényeit is figyelembe veszik. Ily mó-don illeszkednek az európai kohézió, szubszidiaritás elve-ihez, de a magyar gazdasági- és társadalmi törekvésekhez is, melyek lehetőség szerint átívelnek a különböző kor-mányprogramokon.

Ahogy a szeretet nem meg-vásárolható, úgy a hazai ku-tatóknak sem feltétlenül elég az, ha eurókkal bíztatják őket áttörő eredményekre. A „csapat” szempontjából pedig végképp nem előnyös, ha mindenki a saját érdeke-it helyezi előtérbe. Az EU igyekszik együttműködésre sarkallni a tagországok tu-dományos személyiségeit, hiszen összefogva sokkal többre vihetik, mint egymás-sal rivalizálva. Ennek meg-valósítására hozzák létre a Keretprogramokat, melyek négy-négy évre jelentenek kutatási-, technológiafejlesz-tési és demonstrációs mun-kákhoz útmutatást. Jelenleg a 2007-ben létrehozott 7. Keretprogram fut, mely 4 fő

irányra összpontosít. Ezeket a célkitűzéseket az Európai Tanács fogalmazta meg Lisz-szabonban tartott ülésén. Az régóta nyilvánvaló, hogy az ipari fejlesztésekhez a legfon-tosabb egy ún. tudás-három-szög létrehozása, melyben a kutatás-fejlesztés, az oktatás és az innováció foglal helyet. Ennek alapján tehát a 4 terü-let a kooperáció, ötletek, em-berek, kapacitások.

A kooperációs program ke-retében európai kiválósági központok jönnek létre, ahol a magas szintű kutatások kö-zös erővel folyhatnak, illetve koordinálják a nemzeti fej-lesztéseket is, hogy például egyszerre ne dolgozzanak ugyanazon a témán. Cél az is, hogy felkeltsék külsős cégek és befektetők érdeklődését, akik aztán szponzorálhatják az egyes tevékenységeket. Kiemelt helyen tartják szá-mon az alábbi területeket: üzemanyagcella, légi közle-kedés, innovatív gyógyászat, nanoelektronika, beágyazott számítógépes rendszerek, globális monitoring a környe-

zet és biztonság érdekében. Ezenkívül 10 fő csoportba sorolták a különböző témá-kat, például külön szekciót alkotnak az egészségügyi, a közlekedési, úrkutatási te-vékenységek. Ez persze nem jelenti azt, hogy más témán nem lehet dolgozni ezentúl, de a nem közösségi progra-mokat külön szempontok alapján koordinálják.

Az „ötletek” azokra a felder-ítő kutatásokra vonatko-zik, melyek nem sorolhatók semelyik csoportba, éppen azért mert újszerű ötleteken alapulnak. A javaslatok után az Európai Kutatási Tanács (ERC) dönti el, hogy mely munkákat támogatja, majd a Tudományos Tanács (SC) ellenőrzi azok lefolyását.

Az „emberek” program a karrierépítést segíti külön-böző tanulmányutakkal, ösztöndíjakkal. Ily módon igyekeznek elérni, hogy a hazai kutatók a földrészen maradjanak, sőt, hogy kül-földi kutatók is Európába jöjjenek dolgozni. A Marie Curie Akciók a tudományos munkát végzők mobilitását hivatott elősegíteni. Nemcsak az eredménnyel rendelkező tudósok külföldi munkáját, hanem a pályakezdők kép-

zését is szorgalmazza. Az „emberek” program továbbá igyekszik ipari vállalatokat bevonni az oktatásba, illetve biztosítani az iskola-cég kö-zötti átjárást. Nagy hangsúlyt fektet a továbbképzésre és a naprakész tudásbázis megte-remtésére.

És végül a „kapacitások”, mely a kellő eszközháttér létrehozásáért felel, legyen az sugárerőforrás, adatbank, képalkotó rendszer vagy ster-il szoba. Az EU nagy hang-súlyt fektet a már létrejött in-frastrukturák kihasználására, illetve rendszerbe foglalásá-ra. Erre különösen jó eszköz az eszközök transznacionális hozzáféréseinek biztosítása. Az ilyen jellegű támogatá-sok odaítélésénél figyelembe veszik az adott projekt tudo-mányos kiválóságát, megva-lósíthatóságát, illetve késő-bi működési költségeit. Az egyetemeket felkéri, hogy külső kutatási megbízások-nak tegyenek eleget, így téve elérhetővé a drága eszközö-ket olyan vállalkozásoknak, melyek egyébként nem en-gedhetnék meg maguknak az efféle tevékenységeket.

A 7. Keretprogram folytatása az előzőeknek, de rendhagyó módon 7 éves lesz, így 2007-

től 2013-ig tart. Az egyes tá-mogatásokra pályázat útján tehetünk szert. A pályázatok kezelését idén február óta a Nemzeti Kutatási és Techno-lógia Hivatal végzi. Az intéz-mény honlapján (www.nkth.gov.hu) a kiírt pályázatokhoz útmutatót is mellékelnek, így a formanyomtatványok kitöl-tése nem okozhat gondot. En-nek ellenére állítólag a beér-kezett pályázatok jelentős ré-sze formailag hibás, és emiatt kerül elutasításra. Emellett a Pályázatfigyelő honlapján (www.pafi.hu) keresgélünk uniós források után. Ugyan magánszemélyként esetleg külföldi ösztöndíjra, vagy ku-tatásba való bekapcsolódásra pályázhatunk, mégis érdekes végigböngészni, milyen lehe-tőségünk lenne/lesz egy cég vagy projekt vezetőjeként EU-s források igénylésére. Az NKTH honlapján annak is utána járhatunk, kik nyer-tek az egyes pályázatokon, milyen kutatási, fejlesztési témákban, és nem utolsó-sorban, mekkora összeget. Ösztöndízonkén hathat tanulm-nyainkra, ha látjuk, „Kereszt-apánk” is igényt tart képzett szakemberekre, és hajlandó is őket támogatni.

Dér Dániel

Blu-ray: 405 nm – ilyen sok?

A válasz: kék. Ez most nem is tréfa, hiszen ennyi a kék fény hullámhossza. Arról szeretnénk szólni, mi min-den rejlik ebben a mérettar-tományban. Itt már minden-ki sejtheti, mi következhet a világító diódák után. Léze-rek, bővebben a félvezető lézerek egy célzott alkalmazásáról, az optikai adattárolásról beszélünk. De kezdjük az elején. Már a hetvenes években folytak fejlesztések az optikai adattárolás meg-valósítására. Alig tíz évet kellett várni és már a boltok-ban is kaphatóak voltak az első CD-k, igaz, akkor még csak zenei számokkal ellát-va. Hiszen eredetileg a jó öreg hanglemezeket óhajtot-ta leváltani, így csak öt évvel később lett „igazi” adathor-dozóvá, mikor a CD-ROM-ok 1985-ben megjelentek. Majd 1990-ban mutatták be az újraírható CD-ket. Ekkor ezek még hétszáznyolcvan nanométeres vörös lézerrel írtak és olvastak. A CD-RW-k megjelenését követte kicsivel több, mint fél évtizeddel a DVD debütálása. Ebben a formátumban már igen sok válfajjal találkozhattunk, az egészen megszokott audio formátumtól az újraírható-kon át a videolemezekig, amelyek már nagyobb vizu-ális élményt nyújtottak, és közelebb hozták otthonunk-hoz a moziban érzékelhető impressziót. Digital Versatile Disc vagy Digital Video Disc névre hallgató hordozót már hatszázötven nanomé-teres szintén vörös lézersu-gár gravírozza. Itt említjük meg fizikai kiterjedésüket a szabványos „Disc”-eknek átmérőjük százhusz mm, vastagságuk pedig 1,2 mm,

míg a Mini Disc-ek átmérője nyolcvan mm, melyek átlag-osan kétharmaddal keve-sebb adatot tudnak tárolni. Ezzel át is térnénk miért is és hová folyik a fejlesztés és mi a cél. Mint mindannyi-

nagyobb számban jelennek meg, és egyre kelendőbbek is a nagy felbontóképessé-gű televíziók, és ezen ké-szülékek képességeit nem használja ki a jelenleg legel-terjedtebb DVD-formátum.

tizenöt-tizenhét GB adatot képes tárolni a Blu-ray hu-szonöt GB-jával szemben – duplaoldalas lemez esetén is alulmarad, a maga sze-rény harminc-harmincégy GB-jával (Blu-ray lemez

ray Disc Association (BDA) – fektették le 2006-ban. A Blu-ray névben a „blu” a lézer színére utal, amit ezen technológia használ, a „ray” pedig az optikai sugárra. Az „e” betű a „blue” szóból azért lett szándékosan ki-hagyva, mert egy minden-napi szó nem lehet védjegy. Ahhoz, hogy egy HDTV-ről felvegyünk kétórányi mű-sort, szükséges huszonkét GB. Ezt tudja a Blu-ray Disc (BD). Mi a titka? A kisebb fénynyalábbal pontosabban lehet fókuszálni, lehetővé téve, hogy olyan kis göd-röcskékből („pits”) is kiol-vassunk adatokat, amik csak 0,15 mikrométer hosszúak – ez több mint kétszer kisebb a DVD-n található kis göd-rökhöz képest. Mindezen túl a Blu-ray lecsökkentette a sávok hüvelykméretét 0,74 mikrométerről 0,32 mikro-méterre. A kisebb gödröcs-kék, a kisebb fénysugár és a rövidebb sávhüvelyk együt-tesen azt eredményezte, hogy az egyrétegű lemezen több mint huszonöt GB in-formációt tudunk tárolni. A gödrök a lemezen spirálisan helyezkednek el a központ-

ból kiindulva a szélek felé. Minél kisebb a gödröcske, annál pontosabbnak kell lennie a lézerolvasónak. Ezért különböző a BD-ben az adatok elhelyezése, ugyanis nem szendvics szerkezet-ben 0,6 milliméter vastag polikarbonát réteg között helyezkedik el, mint a DVD-ben, hanem egy 1,1 milli-méter vastag polikarbonát rétegre, így szinte a lemez felületén találhatók az ada-tok. Célja mindennek az, hogy elkerüljék a lézernya-láb kettős törését, így téve pontosabbá a hozzáférést. Az adat felszínhez közeli el-helyezkedéséből kifolyólag egy kemény védőréteggel van ellátva a lemez, hogy megvédje a karcolásoktól, illetve az ujjlenyomatoktól. Az adatátviteli sebességben is a Blu-ray a gyorsabb. A DVD tíz Mbps gyorsaságá-val szemben a Blu-ray lemez mintegy harminchat Mbps sebességet nyújt a haszná-lóknak. Mindezek tudatában már bátran indulhatnánk is a bolt felé, de egyet ne fe-lejtsünk: a fejlődés nem áll meg!

Dunai Péter

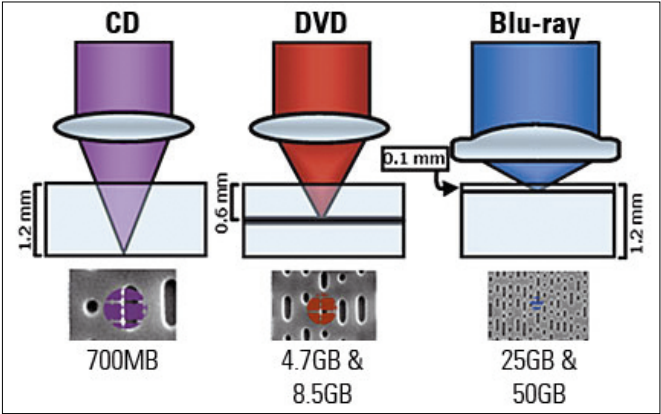

an tudjuk, szeretnénk egy-re jobb minőségben filmet nézni, ehhez viszont vagy nagyobb méretű lemezeket készítünk, vagy növeljük a még visszaállítható tömörítést, vagy kisebb méretben tesszük az adatokat a le-mezünkre. Itt az utóbbról beszélhetünk, hiszen a cél minél kisebb helyre, minél több adatot összezsúfolni. Következménye ma már kézzelfogható, hiszen nem is egy cég fejleszt különbö-ző tárolókat, ebből jön szük-ségszerűen a verseny. A ver-sengés persze elsősorban a fogyasztók kegyeiért folyik: az újabb és újabb technoló-giák mind valamivel többet kínálnak, mint a lábát nem is olyan régen megvető, ha-gyományosnak mondható DVD. A verseny egyik szeg-mense, hogy a piacon egyre

Ezért fejlesztette ki a két megnevezni nem kívánt cég a másik riválist, a nagy fel-bontóképességű DVD-t, a HD-DVD-t. De igaz, ez már a múltba látszik hanyatlani, ugyanis alig két hónapja a fő gyártó bejelentette, hogy befejezi a HD-DVD nép-szerűsítését, és mérsékli a lejátszók gyártását. Néhány szóban mégis szóljunk erről a formátumról. A HD-DVD előnye, hogy ugyanolyan formátumot használ, mint a „hagyományos” DVD-k, és ezért ugyanolyan előál-lítási feltételeket is követel meg, mindezt alacsonyabb áron. Ennek ellenére mégis hátránya van a Blu-ray leme-zekkel szemben, méghozzá a tárolókapacitásban. Nem veheti fel a versenyt a HD-DVD a Blu-ray-jel, mivel egy egyoldalas lemezen csupán

megközelítőleg ötven GB). Léteznek további irányú DVD-fejlesztések is, amelyek a hagyományos infravörös technikán alapulnak. Az egyiket Kínában készítették, a neve EVD. A másik tajva-ni, hasonló technológiájú, a neve FVD. Ezek kisebb mér-tékben módosított DVD-k, a rajta szereplő adatokat a vörösfény-alapú lejátszó képes elolvasni. A fejlesztők szerint előállításuk jóval olcsóbb a Blue-ray-énél. Ha ez igaz is, tárkapacitásuk nem haladja meg sokkal a már ismert DVD-két.

Most már beszéljünk a kü-zdelemből egyelőre még csak látszólag kikerülő győztes-ről, a Blu-ray-ról: A Blu-ray szabványt az elektronikai termékek felhasználóinak egy csoportja és PC társasá-gok – közös nevükön Blu-

Játékfüggő vagyok vagy sportember?

Egy éve kezdődött április 14-én, amikor megismerkedtem egy Counter-Strike (CS) játékkal. Ettől a naptól kezdett érdekelni ez a világ, s az, mivel magyarázzak játékfüggőségüket – amit ők sportnak neveznek, mások elitélendő elfoglaltságnak, haszontalan időtöltésnek. Ma már én is játszom, és úgy hiszem, valóban sportról van szó.

Mi is az a Counter-Strike? Ahogy azt a Wikipédia írja, nem más, mint egy „taktikai, belső nézetű lövöldözős (FPS) játék, melyben a fő hangsúly a csapatjátékon van”. Az első bétaverzió 1999. június 19-én látta meg a napvilágot: ez a Half Life nevű játék egy módja volt. Legújabb és megjelenésük óta is legnépszerűbb verziói a Counter-Strike 1.6 és a Counter-Strike: Source. Külföldön nagy elismertségnek örvend a játék, rengeteg támogatója akad. Az idén a Pekingi olimpia szervezői úgy döntöttek, hogy – új versenyszámként – az e-Sports, a számítógépes játékok küzdelmét is lehetővé teszik az olimpián. Azt még egyelőre nem lehet tudni, hogy az 1.6 vagy a Source lesz-e a befutó, – találgatások szerint inkább az előbbi – de a játék kedvelői, a „sportolók” mind a kettőnek örülnének. Hatalmas lépés – és elismerés – lenne ez a hazai versenyzőknek is. A magyarok számára minden évben több versenyt is rendeznek. Ezek közül a legnagyobb a Becup. Itt a csapatok – általában tornateremben – összegyűlnek, kipakolják a gépeiket, és élőben játszanak egymás ellen. A személyes jelenlét és a személyes kapcsolatok teremtése mellett e forma további előnye, hogy kisebb a csalás lehetősége és hogy nagyon minimális

a játék késése (ping). Verseny esetében nevezési díjat fizetnek a versenyzők, és anyagi juttatások mellett különböző – a játékhoz használható – termékeket kapnak ajándékba. Ebben a játékban, sportban hasznosnak tartom a csapat-szellemet: jobb korán megtanulni, a csapatmorál hogyan változik, hogyan tudjuk társainkat segíteni. Egy játék során igazi csapatmunka folyik, a tapasztaltakat a munkába állás után a játékosok alkal-

gította a játékokat. A második kiegészítő, a Wrath of the Lich King idén őszre várható. A játék egyetlen hátránya – azonkívül, hogy csak internetről játszható –, hogy havonta megadott összeget kell fizetni, ha játszani szeretnél. Használhatsz feltöltőkártyát, illetve átutalással tudod aktiválni a hozzáférést. Ha veszel egy háromhónapos feltöltőkártyát kb. 8000 forintba fog kerülni. Az alapprogram 4000 forint, míg a megjelent kiegészítő

berek, a gnómok, a törpék, éjtündék és a draeneiek közül, utóbbi esetében pedig az orkok, a trollok, a taurenek, élőhalottak és vértündék közül. Miután választottál magadnak fajt, kasztot is kell: harcos, zsi-vány, paplovag, sámán, druida, vadász, varázsló, boszorkánymester. Annak, aki szereti a jó meséket, szeret álmodozni és egy kis kikapcsolódásra vágyik a fárasztó mindennapok mellett, tudom javasolni. Szá-momra legalábbis ezt jelenti

mazni tudják a való életben is. Aki úgy gondolja, hogy a CS – annak ellenére, hogy olimpiai szám lesz – azért mégiscsak egy erőszakos játék marad, egy másikat ajánlanék, aminek a grafikája gyönyörköd-teti a szemet: ez a Word of Warcraft (WoW). A Blizzard Entertainment cég 2004-ben megjelent számítógépes játéka, a nagy sikerű Warcraft sorozat legújabb része. Kiegészítője, a World of Warcraft: The Burning Crusade 2007. január 16-án jelent meg, s új küldetésekkel, karakterekkel és további szintekkel gazda-

5000 forint, a Wrath of the Lich King előrendelésben 10 000 forint. A játékban egy választott karakterrel mászkálsz, küldetéseket vehetsz fel, társaloghatsz más játékosokkal (közös nyelvtudás esetén). A küldetések teljesítése után pénzt, ruhát, fegyvert stb. kapsz. Mindenki választ a karakterének két mesterséget, amit fejlesztenie kell. Különböző klánok és fajok vannak. Két klán létezik a játékban: a Szövetségesek és a Hordások, akik eredendően harcban állnak egymással. Ezeken belül választhatsz előbbinél az em-

ez a játék. Viszont annak, aki könnyen függővé válik, vizsgaidőszakban nem ajánlatos a hozzáférést aktivizálni, mert az eredmény látványos lesz. Nekik egy harmadik elfoglaltságot javasolnék. Mind közül a legolcsóbb, ingyen is játszható stratégiai játék, amely nem is olyan régen indult az interneten: a Travian. A hon-lapon a következő meghatározás olvasható: „A Travian egy böngészővel játszható stratégiai játék, melynek világában akár több ezer játékos, kezdetben egy-egy kis falut irányítva világhatalomra tör”. A játék

elején választanod kell, hogy „germán”, „római” vagy „gall” falut alapítasz. Mindegyiknek megvannak a maga előnyei és hátrányai. A rómaiak jók az építkezésben, és a katonái jó haderőnek bizonyulnak a harcok során. A germánok a legharciasabbak, fosztogató nép, viszont védelmük nem túl erős. A gallok pedig a legbékésebbek az egész játékban. Védelmük jó, rejtékhelyük nagy, hogy az olyan népek, mint a germánok ne tudják őket olyan könnyen fosztogatni. A játék kezdetén, miután eldöntötted, milyen népet választasz, kapsz egy falut, amit fejlesztened kell. Nyersanyag-termelő kapacitást kell kiépítened először, majd fejlesztened, azt követően jöhetnek az épületek, katonaság, ami mind-mind nyersanyagba kerül. A játék során megtámadnak és fosztogatnak majd téged. De vannak klánok, melyekhez tartozni előnyös. Ha egy erős klán tagja vagy, a többiek megvédenek a támadásoktól. Ha egy olyan klán tagja vagy, ahol jó a csapatszellem, mindenki aktív, új ismeretségekre is szert tehetsz. Felmerülhet az a kérdés, hogy szép-szép, de honnan ered, és miért csak most hallok róla? Magyarországon 2006. november 1-jén indult az első szerver, és ezen a játék idén, 2008. január 31-én fejeződött be. A játék akkor ér véget, amikor egy klán (szövetségbe lépve más klánokkal) először építi ki a Világcsodát a 100. szintre. A játék hosszú leforgású, tehát nincs olyan, hogy későn csatlakoztál. Napi párszor tíz percet vesz igénybe a falud fejlesztése. Mondhatni modern Tamagotchi, amivel felnőtt emberek is jól szórakoznak.

Verebics Ilka

Ez történt a világban

■ Az Aquincum kisbolygó

Az Aquincum nevet viseli az év eleje óta az a kisbolygó, melyet egy magyar csillagász fedezett fel. A Polaris Csillagvizsgáló vezetőjének tájékoztatása szerint az elmúlt 10 esztendőben közel 500 kisbolygót fedeztek fel magyar tudósok, s összesen nagyjából 100 ilyen égitest nevének van valamilyen magyar vonatkozása.

■ A fájlcsere-lők mellé állt az EU

Az Európai Parlament szoros szavazásának eredményeként elutasította azt a tervezetet, amely az internetes fájlcsere-lőkön jogvédett tartalmat megosztó felhasználókat egész egyszerűen letiltaná az internetről. Az indoklás szerint a szerzői jogok mellett a felhasználó személyes jogat is védeni kell. Talvány nyáron az EU szintén kiállt a fájlcsere-lők jogaiért, akkor a lemezkiadók és filmstúdiók akarták arra kötelezni az internetszolgáltatókat, hogy adják ki a meg nem engedett fájlcsere-lével gyanúsított felhasználók adatait.

■ Ember-állat embrió-t hoztak létre

A Newcastle-i Egyetem humánogenetikai intézete egy kísérlet keretében részben emberi, részben állati embriókat hozott létre, első ízben a világon. A hibrid embriókhoz emberi bőrsejtből emelték ki azok DNS-ét, majd tehenek petesejtjébe juttaták be, melyekből előzőleg az örökítő anyagot eltávolították. Az embriók három napig maradtak életben, de mindenképp meg kellett volna semmisíteni őket 14 nap után. A kísérlet célja az volt, hogy összejteket nyerjenek, amelyekkel gyógyászati kutatásokat végezhetnek.

■ Arab leletek Svédországban

Viking kori arab kincsek-re bukkantak tudósok a stockholmi Arlanda repülőtér közelében április elején. A 470 darab

pénzérme a viking kor-ból származtatható, nagy részüket Bagdadban és Damaszkuszban verték, azonban akadnak közöttük olyanok is, melyek Észak-Afrikában vagy Perzsiában készültek.

Intelligens feladatmegoldás

A mérnöki munka során, ha nem a kutatásról szól, akkor a már meglévő dolgok folyamatos tökéletesítése a cél. Ez természetesen elsősorban gazdasági megfontolásból következik, azonban az sem lehet mellékes szempont, hogy az életet kényelmesebbé teszik. Egyetemünk hallgatója, Drótos Márton, egy nagyszabású ütemezési feladat kidolgozásában vett részt az MTA SZTAKI-val (Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet) és a GE Hungary céggel közösen.

Márton először önálló labor keretében kezdett el foglalkozni az ütemezéssel, az ott végzett munkájának folytatásaként már az egyetem mellett elkezdett dolgozni a SZTAKI-ban, ahol a VITAL projekt ütemezőjével ismerkedett, diplomamunkáját is ebből írta. A rendszer több részéből áll, ennek csak egy szegmense az ütemezés, azonban ennek a rövid távon kívül közép- és hosszú távú tervezéseket is meg kellett tudnia valósítani – konkrétan a GE nagykanizsai lámpagyárának ütemezését. A fő nehézség abból adódott, hogy ez egy hatalmas, komplex rendszer, 150 gépsorral, több száz ezres, naponta le-

gyártott izzószámmal, hetente 500-1000 új megrendeléssel. A feladat az volt, hogy minden rendelést teljesíteni tudjanak, lehetőleg határidőre, miközben kielégítik a különböző korlátozásokat. A korlátozások lehetnek technológiaiak (melyik gép milyen terméket tud gyártani, gyártási fázisok sorrendje stb.) vagy a gyár működéséből adódók (mikor lehet elkezdni a gyártást, munkaslétszám, stb.) Természetesen elképzelhető, hogy egy munkadarab több gépen is áthalad, ugyanis bizonyos gyártósorok beavatkozás nélkül képesek az összeszereléstől a csomagolásig mindent elvégezni, míg mások csak egy vagy néhány fázist (technológiai lépést). Ezek tekintetében már látszik, mennyire nehéz mindezt jól, mi több, optimálisan megszervezni. A specifikáció után meg kellett alkotni a modellt, mely után két irányba lehetett haladni: egyrészt a már meglévő webes felületet kellett átalakítani, ahol maga az adminisztráció, a kézi ütemezés, valamint a statisztikák és a jelentések generálása zajlott, másrészt az ütemezésre használt konkrét algoritmusokat kellett kidolgozni és működésre bírni. Az ütemezésnek két fázisa van: a

probléma megoldása után egy kezdeti megoldáshoz lehet jutni, majd következik a mesterséges intelligencia egyik alapvető felhasználási módja: a lokális keresés, amivel a megoldást lehet javítani, azaz kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. A gyártórendszer nagy méretéből eredően, valamint a számítási kapacitások korlátossága miatt nem lehet megfelelően rövid idő alatt megtalálni a legtökéletesebb megoldást, ezért relaxációt kell alkalmazni, ami lényegében „megalkuvásokat” jelent, annak érdekében, hogy relatíve gyorsan eredményhez juthassunk. A problémánál sok korlátozástól el lehet tekinteni, a megoldásokat pedig természetesen még kerekíteni kell – de már így is nagy segítséget jelent a számítógép az ember életében. A fenti módszerek a számítás-tudományban már eddig is ismertek voltak, a kihívás a konkrét feladatra alkalmazásban volt, valamint egyáltalán abban, hogy le tudjuk írni, pontosan mit is szeretnénk – mondta el Márton. Érdekes megnézni, hogy az ilyen bonyolult műveleteknek, mint a fent leírt keresési gráf alkalmazása, milyen „egyszerű” a kimenete: a felhaszná-

ló (esetünkben a gyári dolgozó) egy webes felületen kiválasztja, hogy melyik megrendeléseket szeretné ütemezni, ezekhez milyen gépeket akar használni, majd rábízza a gépre a munka nehéz részét: 10-20 perc múlva a gép előáll az általala talált legjobb megoldással, mely mint tudjuk soha nem lehet tökéletes, de közel tökéletes igen. Ezt elfogadhatja, de akár változtathat is rajta a mérnök, ám a bevett gyakorlat értelmében általában mindenki elégedett a végeredménnyel, sőt a gyáriak mostanra már annyira megbíznak a rendszerben, hogy sokszor ellenőrzés nélkül elfogadják a gép által kínált megoldást (ütemtervet). Tipikusan hetente ütemeznek, a rendszer pedig egyelőre csak a nagykanizsai gyárban működik, de felépítésének köszönhetően más GE-üzemben is bevezethető lenne, viszonylag egyszerűen. Ebből a programból is látszik, hogy egy-egy összetettebb feladat megoldása, tökéletesítése mennyivel előrébb viszi a többi iparág, illetve tudomány működését. A mesterséges intelligencia kutatása már több évtizeddel ezelőtt megkezdődött, a gyakorlati alkalmazások azonban csak napjainkban kezdenek beérni – és bizony még sok érdekes dolgot fognak tartogatni nekünk.

Kőrösi Bálint

Ez történt
a világban

■ Kétezren emlékeztek
Mailerre

Több mint kétezren emlékeztek New York-ban a tavaly novemberben elhunyt kétszeres Pulitzer-díjas író és újságíró Norman Mailerre. A Carnegie Hall-ban tartott rendezvény keretében kétórás koncert, irodalmi műsor és Mailerrel készített interjúk sorozata állított emléket a Meztelenek és Holtak írójának. Mailer a hetvenes években egyedi hangú publicistaként vált ismertté, de forgatókönyvíróként és rendezőként is kipróbálta magát termékeny karrierje során.

■ Eltűnt fotókiállítás
Bécsben

Május közepéig látható a bécsi Westlicht galériában az a fotókiállítás, mely ötven évig egy innsbrucki pincében pihent, majd egy költözést követően került ismét napvilágra. A képeket a neves Magnum fotóügynökség 1956-os kiállításának anyaga adja, olyan személyek tolmácsolásában, mint Erich Lessing, Robet Capa és Marc Riboud. A tárlat egyik érdekessége Jean Marquis magyarországi riportja, melyet az 1956-os forradalom előtt készített.

■ Kampány a jobb fordításokért

A Kampány a jobb fordításokért címmel indult útjára az a mozgalom, melynek célja, hogy megszabadítsa az országot a rossz fordításoktól. A szervezők szerint a közélet hemzseg a félrefordításoktól, az interneten, nyomtatásban, reklámokban, étlapokon egyaránt olvashatók olyan feliratok, melyek fordítási színvonalja igen alacsony. A *www.kampanyajobbforditasokert.hu* weblapon több olyan kirívó példát is összegyűjtöttek a rossz fordítások ellen kampányolók, melyekkel az emberek figyelmét szándékoznak felhívni ezen problémára.

■ Kelendő volt a Soros-gyűjtemény

A magyar kultúra és a művészet támogatásának céljából bocsátotta aukcióra számos rangos festményből álló gyűjteményét Soros György, a magyar származású befolyásos üzletember. Soros összesen tizenkilenc alkotást adományozott a székesfehérvári Szent István Múzeumnak, a Szombathelyi Képtárnak, a Pécsi Janus Pannonius Múzeum Képtárának és a Kiscelli Múzeumnak, az árverések-ből befolyt összeg pedig szintén a magyar kultúrát szándékozik támogatni.

„Otthon csak titán evőeszközeink vannak...”

Gondolom sokan emlékeznek arra a jelenetre a **Mátrix** című filmből, amikor Neo pusztán erős koncentrálással meghajlít egy kanalat. Nos, ez a jelenség a magyar származású mentalista, Uri Geller egyik legismertebb mutatója.

Volt ejtőernyős katona, fotómodell, dolgozott az amerikai titkosszolgálatnak. Kibékítette a házastársi problémákkal küszködő John Lennont és Yoko Onót. A '70-es években Salvador Dalí tanítványa lett, Michael Jackson volt az esküvői tanúja. Olajat keresett a Szaharában arab sejkek megbízásából. A futball világbajnokság előtt David Beckham lábsérülését tárgygyógyítással hozta rendbe...

A március végén indult, A Kiválasztott című élő, televíziós tehetségkutató showműsorban a saját állítása szerint természetfeletti paranormális képességekkel rendelkező Uri Geller utódját keresi. Az eredeti showműsor Izraelben készült 2006-ban, de már az amerikai, a német, a holland és immár a magyar változat is megszületett. Természetesen vannak, akik nem hisznek a paranormális képességekben, az egészet trükknek, bűvészkedésnek tartják. Erről is megkérdeztük Uri Gellert interjúnk során.

Hogyan és mikor fedezte fel képességeit?

Négy éves koromban anyukám gombalevest készített. Hozzálattam az evéshez, amikor egyszer csak elgömbült a kezemben a kanál. Akkor már tudtam, hogy valamiben különbözöm a többi embertől. Ám eleinte nem beszéltem senkinek sem erről, mert a szüleim sem hittek nekem.

Hogyan fogalmazná meg:

pontosan milyen képessége van?

A pozitív gondolkodás erejével bírok. Ez az egész életemet meghatározta, és meg is határozza. A Geller-effektus azt jelenti, hogy összegyűjtöm az emberekben rejlő erőt, energiát, s ennek segítségével képes vagyok különös dolgokra.

A hétköznapi, családi életében használja paranormális képességeit? Ha igen, mire?

Privát életemben nem használom képességeimet, hiszen nincs rá szükségem, mert nagyon boldog családi életem van. Imádom a feleségemet és a gyerekeimet. Azért azt megjegyezném, hogy otthon csak titán evőeszközeink vannak...

Miért keresi az utódját? Be akarja fejezni a ténykedését, mint mentalista?

A Kiválasztott című műsor egy szórakoztató show. Kíváncsi voltam, hogy milyen mentalisták élnek a nagyvilágban. Nem áll szándékomban lezárni a karrierem, csupán minél több emberhez szeretném eljuttatni a pozitív gondolkozást. A célom az, hogy összegyűjtssem a show nyerteseit és Las Vegas-ban színpadra állítsak egy előadást, ahol mindenki megmutathatja, hogy mit tud, miért lett az adott országban az utódom.

Hogyan telnek a napok Budapestén?

Remekül érzem magam, olyan, mintha otthon lennék. A várban lakunk, gyönyörű a kilátás. A feleségemmel és a mendedzseremmel – aki egyben a sógorom és barátom is – rengeteget csavargunk, nézelődünk, de természetesen sok időt fordítunk az adásra is: próbálunk, interjúkat adok, fotózunk. Imádom ezt az országot! Nem csoda, hiszen magyar

vér is folyik az ereimben. Édesanyám magyar volt, ő tanított meg a nyelvre is. Őt egyébként rokoni szálak fűzték Sigmund Freudhoz, ezért az útlevelemben is az áll: Uri Geller Freud.

Mi a véleménye a magyar jelöltekről? Mik az

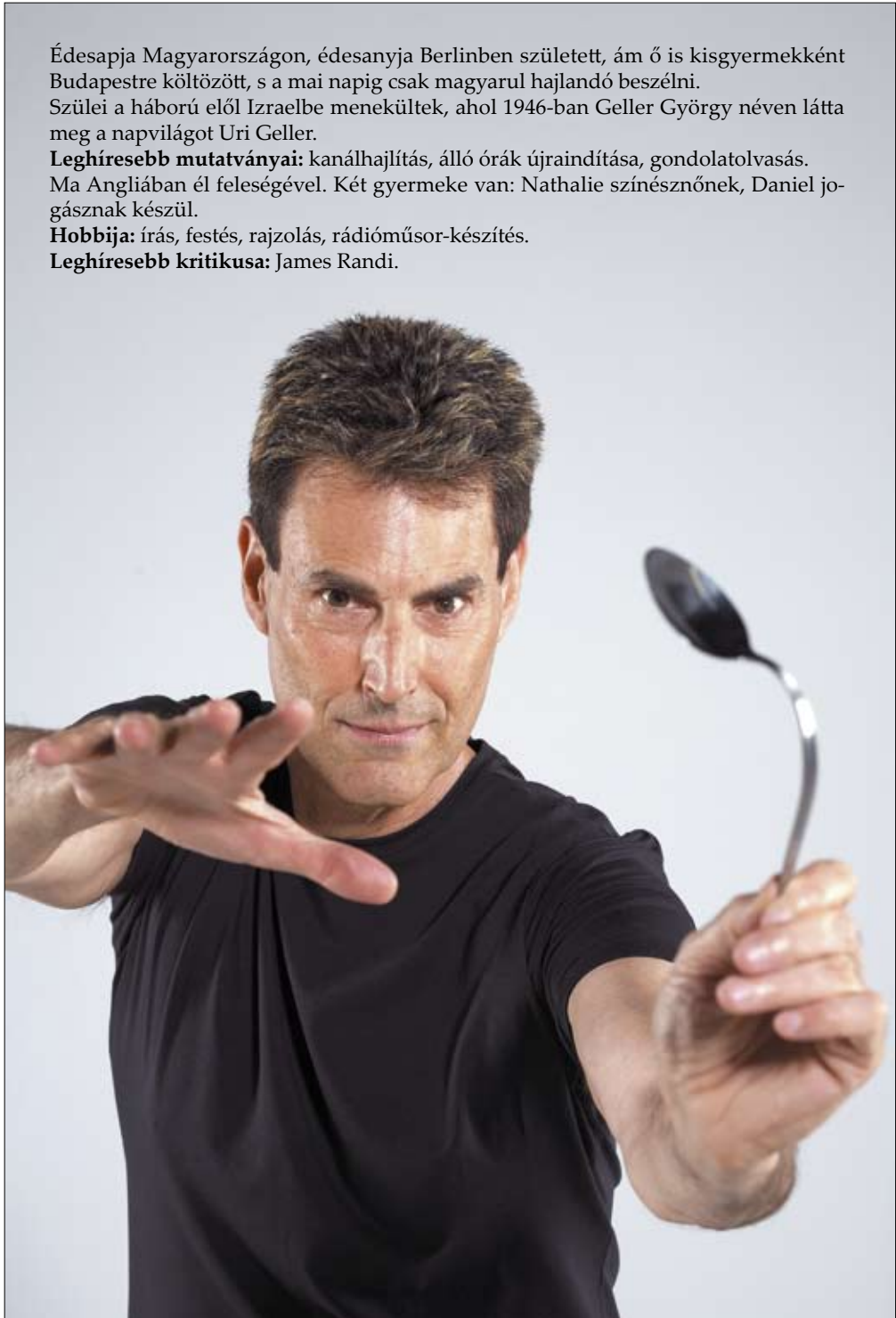
eddig tapasztalatai? Mind a tízen egytől egyig fantasztikusak. Nagyon szeretem a magyarországi show-t. Az itteni mentalisták nagyon tehetségesek. Bizom benne, hogy itt is megtalálom méltó utódomat.

Mi a véleménye azokról,

akik az egészet trükknek tartják, vagyis a szkeptikusokról?

Nem törődöm a kételkedőkkel. Mindig is voltak és lesznek olyanok, akik nem hisznek a képességeimben. De a népszerűség ezzel jár!

Szabados Enikő

A fizikus szemével

Uri Geller közelmúltbeli visszatérése kapcsán Dr. Orosz Lászlóval, a Fizikai Intézet docensével, a Budapesti Szkeptikus Konferencia egyik főszervezőjével beszélgettem.

Orosz László úgy véli, hogy egy mérnökhallgatónak – mint amilyen a Műhely olvasóinak a legnagyobb része is – világosan kell látnia, hogy itt nem lehet szó másról, mint bűvészműtátrányokról. Ezen kár is vitatkozni, a kérdések ennél mélyebben, világnézeti szinten rejtőznek. A szkeptikusokat gyakran azzal támadják, hogy nemlétezőnek tekintik azt,

ami nem bizonyított. Ez természetesen nem igaz. „A tudomány nyitott új jelenségek megismerésére, és kész

azokat saját módszereivel alaposan megvizsgálni. A parafenomének által hangoztatott jelenségekről azonban

Szkeptizmus: olyan filozófiai irányvonalat és gondolkodásmódot takar, mely kritikusan vizsgálja, hogy az érzékek által közvetített valóság és a szerzett tudás mennyiben fellelhető meg egyáltalán a valóságnak.

2004 óta évente megrendezik a **Budapesti Szkeptikus Konferenciát**, amelyen olyan előadók szerepeltek már többek között, mint Vágó István (műsorvezető), Mérő László (matematikus), Molnár Gergely (bűvész), Galács András (paleontológus), James Randi (bűvész, illuzionista).

2006. december 15-én megalakult a magyarországi **Szkeptikus Társaság**, amelyet a Szkeptikus Szervezetek Európai Tanácsa is tagjai közé fogadott.

kiderül, hogy nincsenek.” Ha megkérjük őket, hogy ellenőrzött laborkörülmények között produkálják például a kanálhajlítást, egytől egyig csöddöt mondanak. Az érdeklődés mégis kétségtelen, s lám, erre is van racionális magyarázat. Az, hogy miért olyan vonzó számunkra a misztikum, a titok, evolúciós okokra vezethető vissza. Az élőlényeknek – még a legegyszerűbb egysejtűeknek is – meg kell ismerniük környezetüket, hogy fel tudjanak készülni az őket érő hatásokra. Az ember ugyanezt tudati szinten végzi. Minden érdekli, amivel eddig nem találkozott. Orosz László készített egy játékelméleti modellt (kérdés matematika), melyből kiderül, hogy gyors döntések esetén mindig akkor já-

runk el a legjobban, ha igaznak fogadjuk el a minket ért információkat. „Tekintsük a következő triviális példát. Ha kimegyek a tyúkudvarba, és megrázom a lábast, a tyúkok akkor is odajönnek, ha kavics van benne. Sokkal kisebb a veszteségük, ha hisznek a hangnak és pörul járnak, mint akkor, ha lemaradnak az etetésről.” Hinni tehát lételemünk. Veszélyessé akkor válik a gondolkodás hiánya (s itt összekapcsolódik a paranormális jelenségkör és az áltudomány), ha általa megrendül a tudományba vetett bizalom. „A tudományban nem hinni kell, bízni kell benne – látva a vívmányait, melyekben összeérnek a tudás ágai.”

Gregó Kinga

KIÁLLÍTÁS

Öt az egyben

Belépve a Természettudományi Múzeumba először a felettem lebegő, gigantikus bálnacsontváz borzasztott el, majd a látogatók alattam kigyózó hosszú sora. Szerencsére nem bántam meg a hosszas várakozást. Már a belépésnél azonnal kellemes érzés töltött el.

A kupolaterem falait Eifert János fotókiállításának képei díszítik, amelyeket május 26-ig lehet megtekinteni. Témája Kína legnagyobb tartománya, Xinjiang és azon belül is a híres Selyemút, melynek végigutazása során a fotós megismerhette az ott élők mindennapjait, és képeinek segítségével hozzánk is elhozta en-

nek a varázslatos világnak egy-egy apró mozzanatát.

Innen egy átjárón közelíthetjük meg az időszakos kiállításokat. Útközben felfedezhetjük a korallzátonyok csodálatos, gazdag élővilágát, míg ki nem lyukadunk a legnagyobb kiállítóteremben, melyen jelenleg egyszerre három tárlat osztozik. Azonnal a Jégkorszak kiállítás felé indultam, mely november 17-ig mindennap fogadja a látogatókat.

A kiállított csontvázak és állatrekonstrukciók között nehezen bár, de megeltem Gyimát, a kiállítás sztárját. A negyvenezer éves mamutborjú múmiáját speciális vitrinben, szigorú körülmények között tartják. Ettől a ponttól ráternek a kiállítás szervezői a mamutok életének bemutatására és – az emberi tényezőt sem mellőző – kihalásuk okaira, így adva teljesebb képet a még ma is tartó jégkorszak életkörülményeiről.

A központterembe visszatérve megnéztem a „Foggal-karommal – Az emlős ragadozók” címet viselő kiállítást is, amely szintén november 17-ig várja az érdeklődőket. A múzeum emlősgyűjteménye vállalkozott az egyszerre félelmet és csodálatot kiváltó állatcsoport bemutatására. A terem másik végében „Tűzistenek” cím alatt található meg a Tűzoltó Múzeum mindeddig példa nélküli kiállítása, amely egyszerre több kultúrának a tűzisteneit mutatja be: az aztékoktól kezdve, a görög-római mitológián át, egészen a keresztény kultúráig.

Csető Georgina

KÖNYV

Marinov Iván – Dezső András – Pál Attila: Legendavadászat

Szóbeszéd, tévhitek, átverések nyomában

Három fiatalember elhatározta, hogy lerántja a leplet mindennapi naivságunkról. Az eddig csak internetes oldalakon elérhető (www.urbanlegends.hu) legendavadászok prédáiból szemezgethetünk végre nyomtatott formában is. A lelkes triumvirátus öt fejezetbe tömörítve fedi fel az egyes sztorik igaz vagy hamis voltát. Szóbeszéd, tévhitek, történelmi legendák, átverések nyomába szegődnek, és olyan sokak által félreértett jeleket próbálnak megfejteni, mint például amiket a Ku Klux Klan ejtett a Marlboros dobozokon. Szakértők bevonásával, könyvtárak felkutatásával segítenek minket az igazsághoz közelebb kerülni, s a hitelesség kedvéért nem riadnak vissza kísérletek végrehajtásától sem.

„Az emberek az információk jelentős részét bizonytalan eredetű közlésekből szerzik, ezeket később tényként mesélik el egymásnak.” – írják a szerzők. A könyv olvasása során rá kell döbbernünk, hogy sok olyan történet, amit eddig biztosra vettünk, hogy igaz, valójában sosem történt meg. Pedig szent meggyőződésünk volt – idáig.

A könyv megírásának célja nem csupán a leleplezés volt. A három újságíró segítséget kíván nyújtani a jövőbeni kamutörténetek megfajtásához: mennyit szabad elhinni, és mikor kezdjünk gyanakodni? Ennek eldöntését segítő a kiadvány végén található egy részletes „legendahatározó” név- és tárgymutató.

Az internetnek hála, mára már közvetlenül és névtelenül terjedhetnek az álhírek és tévhitek kis bolygónkon. Hiszen például mindenki tudja azt a nyilvánvaló dolgot, hogy a bontott pezsgősüvegbe kiskanalat kell tenni, hogy ne menjen ki belőle a szénsav. Vagy lehet hogy mindenki téved...?

Az egyetlen dolog, amiben biztosak lehetünk a könyv elolvasása után, az az, hogy az emberi hülyeségnek TÉNYLEG nincs határa...

Ancsin Attila

MOZI

Egy bétisitter naplója

Újra itt van egy film, amit nehéz lehetett egyetlen műfaj alá beteszni. A McLaughlin-Kraus női szerzőpáros nevével fémjelzett (magyarul Dadusnapló címmel megjelent) könyv filmes adaptációja ugyanis vigjátéknak gyenge, drámának könnyed, társadalomkritikának pedig nyálas. Inkább egy precíz esettanulmány, amiből persze a romantikus szál sem maradhatott ki.

Mi történik, ha a frissen végzett főiskolás lány (Scarlett Johansson) hirtelen képtelen dönteni, hogy a szülei által preferált biztos úton haladjon-e tovább, vagy saját álmait követve továbbtanuljon? A filmben ezt a problémát egy deus ex machina oldja fel, vagy másképpen fogalmazva egyszerűen a piac általános törvényei érvényesülnek, mivel kiderül, hogy Manhattanben egyszerűen képtelenség luxusdátát találni. Mire Annie felocsúdna, már egy gazdag lakásban találja magát egy ötéves gazdickó bétisittereként. A helyzet pikantériáját az adja, hogy Annie-t a már emlegetett továbbtanulási álma épp az antropológia felé hajtja, és új élethelyzetében is próbál egy jó antropológushoz mértén objektív maradni. Emiatt kiméletlenül pontos rajtot kapunk a manhattani üzletember-feleség semmittevő életformájáról. Szép lassan azonban lehull a fátyol erről az idilli képről, és kiderül, hogy a gondtalan anyuka nem is olyan boldog. Cserébe Annie összebarátkozik a kölyökkel, ami veszélybe sodorja munkahelyének ideiglenes jellegét. Ami viszont a munka otthagására ösztönzi, az az a szabály, hogy a dadáknak tilos randizni. A kísértés egy a házban lakó egyetemista képeben jelentkezik, de azt hiszem, ezt a szálát fölösleges lenne tovább ragozni, úgyis mindenki kitalálhatja.

Összességképpen megállapíthatjuk, hogy az Egy bétisitter naplója egy kedves, tipikusan női film, amit másnapos férfiak is megnézhetnek, főleg a főszereplő bájos mosolya (és titkárnő szemüvege) miatt.

Faltay László

Árva csillag – Szkéné Színház

A színdarab komikus, de egyben tragikus is. Olyan, mint egy klasszikus népdal, vagy a már klasszikussá vált Üvegtigris jól ismert figurái. A helyszín a Tisza menti Ibrány városa, ahol hihetetlen módon futnak össze az alkoholista népművelő és ismerősei, valamint a galaxisokon keresztül menekülő úrbéli királynő életének szálai. Abszurditása ellenére a színdarab minden jelenetének van mondanivalója. Hol kegyetlenül őszintén, hol inkább finom humorba csomagolva. A szereplőket sokan sokféleképpen értelmezhetjük – mert mint kiderül, nem mindenki az, akinek látszik –, de közvetítő szerepük vitathatatlan. A színmű szól

szerelemről: beteljesültről és beteljesületlenről. Emberi kapcsolatokról: őszintékről, barátiakról, álságosakról és hihetetlenekről. Nemzetek közötti kapcsolatokról: melyek sztereotípiáktól és kicsinyesnek tűnő sérelmekről terheltek. Nemzeti öntudatról: amellyel mi sem tudunk sokszor zöld ágra vergődni. Társadalomkritikáról: nagyváros és vidék szembeállításáról. Reményről. Máshogy megfogalmazva

mindarról, ami nap mint nap körbevesz minket, és amikkel nap mint nap szembe kell néznünk. Ajánlom Pintér Béla és Társulatának darabját mindazoknak, akik tudnak nevetni egy jót saját életük buktatóin, de azoknak is, akikből talán kivesszini látszik a remény.

Tóth Rita

Jazztavasz

A megszokott módon ismert és elismert hazai jazzmuzsikusok mellett világhírű külföldi művészek is fellépnek majd a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben és a Fesztivál Színházban. A Lantos Zoltán Mirrorworld, Oláh Kálmán és a Núria Riallal kiegészült Balázs Elemér Group mellett két élő jazzlegenda, McCoy Tyner és Joe Lovano kápráztatja el a közönséget. Április 30 – május 3.

Rómeó és Júlia Jeruzsálemben

Egy örök történet a szerelemről és a gyűlöletről: Rómeó és Júlia történetét Markó Iván ezúttal a 21. századi Jeruzsálembé helyezi. A vallási és hagyománybeli ellentéteken a szerelem átível és győz. A tradicionális zsidó és arab zene, a keleties díszletek és jelmezek segítenek újraértelmezni Shakespeare művét. Május 5. és 6. 19:00 Fesztivál Színház

Kijima Taiko Dobegyűttes

Az 1982-ben alakult, Kobajasi Haruhiko által vezetett, tizennégy diáklány alkotta együttes tagjai, egy „kis falu nagy dobosai”. Akisino herceg és Kiko hercegnő eljegyzésén, majd esküvőjén ünnepi taikóval köszöntötték a párt. Lendületes, energiát sugárzó előadásuk az érdeklődés középpontjába állította őket, és egy csapásra híresek lettek. Mostanában jazz-zenészekkel, táncformációkkal dolgoznak együtt. Május 7. 19:30 Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

„Lant a világ körül” – Omar Bashir Trió

Az Omar Bashir Trió, amelyet névadója, az ud (arab lant) iraki-magyar művésze mellett két magyar gitáros, Andreas és Petz Bálint alkot, 1997-ben alakult. Koncertjeivel azóta Egyiptomtól Kanadáig az egész világot meghódította, és külföldön két nagylemezt is készített. Az első, amelyet 2001-ben Párizsban adtak ki Al Andaluz címmel, olyan előadókat előzött meg a worldmusic-listán, mint például Björk. Május 9. 19.30 Fesztivál Színház

1. Rómeó és Júlia eredeti története nem Jeruzsálemben, hanem egy észak-olasz városban játszódik. Hol?

a) Velencében

b) Firenzében

c) Veronában

2. Az alábbi muzsikuskok közül ketten zongorán játszanak, egyvalaki pedig szaxofonon. Ki a szaxis?

a) Oláh Kálmán

b) Joe Lovano

c) McCoy Tyner

3. Mi a taiko szó eredeti jelentése?

a) Sámándob

b) Japán dob

c) Nagydob

4. Omar Bashir igazi világpolgár, aki több helyen végezte zenei tanulmányait. Melyik városban nem tanult az alábbiak közül?

a) Budapest

b) Bagdad

c) Párizs

A megfjtéseket a keresztrejtvény@muhely.com címre várjuk április 29-éig. A helyes megfjtók között a Művészetek Palotája jóvoltából 2-2 belépőjegyet sorsolunk ki.

Az előző játék nyertesei: Bertalan Annamária, Jánosi Ferenc, Varga Ákos

NYEREMÉNYJÁTÉK

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket és egyéb irodalmi műveket közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jellegével. A megjelent írások szerzői között május végén értékes könyvnyereményeket sorsolunk ki.

Anyai szeretet

Immár húsz éve, hogy Horváth Istvánné, született Papp Margit végelgyengülésben elhunyt. Tette mindezt családja legnagyobb bánatára, igaz, előzetes engedélyük kikérése nélkül. De a húszévnyi semmittevés vagy békében nyugalom – mindez csupán nézőpont kérdése – már kezdte kikezdeni az idős néni tetemét, az elgémberedett csontok egész életében soha el nem múltó reumájára emlékeztették nap mint nap. Emellett unokája közelgő diplomaosztója is gyötörte lelkiismeretét. Halálos ágyán ugyanis ígéretet tett családjának, melybe az apa és az anya percekig tartó, ám végül Horváth Istvánné számára kedvező eredményt hozó vitája eredményeképp a négyéves kislány is beletartozott, szóval ígéretet tett, hogy lélekben mindvégig velük marad. Kijelentése után nem bírta nem észrevenni a csalódottságot a kislány arcán, aki nem értette, hogy akkor mégis minek ez a nagy felhajtás, ha a nagy nem megy sehova, ahelyett, hogy apu lement volna vele a kertbe labdázni. Halála után Horváth Istvánné évekig hallgatta fia szitkozódását, miszerint a nagymama halála óta annak könnyelmű kijelentése miatt a kislányt nem lehet semmiért megbüntetni, mert az szívtelenek tartja őt és az édesanyját, amiért nem engedik a nagymamának, hogy vele lehessen, pedig ő biztos elvinné játszani. De fia utóbbi években elmaradt látogatásait is csak azzal tudta magyarázni, hogy az időközben minden bizonnyal serdülőkorba lépett unoka megérezte, hogy az apja tudja, hol van a nagymama, így nem kockáztathatta, hogy a gyerek egyszer esetleg a temetőben kezd keresgélgni, inkább el kell vágni minden szálat, ami a nagymamához vezethetne. Minden bizonnyal ez volt a leghelyesebb megoldás – gondolta magában Horváth Istvánné. Ebben a felkavart érzelmi állapotban hozta meg azt a kissé elhamarkodott döntést, hogy ő csak azért is betartja az ígéretét. A földből kimászva lett csak figyelmes arra, hogy mennyire megváltozott minden. Nemcsak, hogy a fák színe nem emlékeztette a húsz évvel ezelőttire, de a sírkövek formája is megváltozott. Nagyon szégyellte magát, amikor rá kellett jönnie, hogy elfelejtett olvasni, és akárhogy erőlködött, megszólalnia sem sikerült. Lépni ugyan tudott, de a távolságok sehogy sem akartak csökkenni. Képes volt arra, hogy lélegezzen, de iszonyatos légszomj gyötörte. Amint lekuporodott sírkövére, belátta, hogy vállalkozása kudarcra ítéltetett. És ebben a katasztrofális pillanatban ütötte meg fülét két távoli járókelő hangja: - Hát igen, szomorú eset a Horváth Marcié, alig múlt huszonnégy éves, és máris ide kell jönnünk miatta. Várj csak: „Hegedűs”, „Hoffmann” valahol itt kell lennie! Ezen a napon boldogan hunyt el Horváth Istvánné, született Papp Margit. Tudta, hogy a fia nemsokára újra meglátogatja majd.

Szeles András

A lét cél?

Fölfelé haladva nő a ravaszság és az unalom, de csökken az értelem és az érettség.

Szétszórt volt, mint mindig. Állandóan magukra hagyta a játékeit, vagy mefedkezett róluk, esetleg megunt, talán tönkre is tette. Megszokta, hogy azt tesz, amit akar és akkor, amikor csak akarja. Az egyetlen dolog ami hajtotta, az unalom volt, ez elől menekült. Mindenféle játékot játszott már. Sok bábja volt. Ha új kellett: kerített, vagy készített. Megint ráunt a játékkára, otthagya, szabadon.

- Mit játszszam? – merült fel a kérdés benne.

- A régiek egyikét?

- Találjak ki újat? – morfondírozott.

- Mik is voltak eddig? – gondolt vissza.

- Éhezés, pusztulás, járvány, mint mikor a vízzel játszott, pár játék túlélte. Más arcát mutatva és más hangját használva, egész jó csatákat szítozott (ezt nehezen unta meg és sokszor visszatért rá), csak úgy hullottak a játék katonái. Pusztíthatta és alkothatta a bábukat, de az már uncsi! Kevés bábuval is unalmas, bár az első kettővel elég jól elvolt, sőt még háziállatot is alkotott nekik és aztán csak trükközött tovább. Most is valami ilyesmit akart: kevés szereplőset, inkább csavaros és nehéz történetűt.

Jött az ihlet! Fogott egy bábút és kettétépte. Volt, amiből mindkét félbe rakott. Kiegészítette őket azokkal a

részekkel, amelyek hiányoztak róluk. A kész bábukat bedobta egy régi játékába, amellyel már sokat foglalkozott; ez volt az első, amit hét nap alatt hozott össze. Nem tette őket túl messzire egymástól, hogy azért találkozhassanak. Csak nézte, hogy megy nekik. Néha bedobott valamit a játékok elé, hogy eleget bujjanak. Botladoztak is rendesen. De néha jót is kaptak, hogy a remény még hajtsa őket.

Egyszer összehozta az összeset. Egyre többet voltak együtt, egyre jobban ismerték egymást. Csak kerülgették a dolgokat, nem merültek bele semmibe. Sokat beszélgettek, közben rájöttek, hogy sokban hasonlítanak egymásra és jól elvannak együtt. Egy beszélgetés közben megvilágosodott pár dolog a fiú számára. Egyszerű az egész:

- Te én vagyok! –gondolta és ez a tudat boldogította egész nap, de nem tudta elmondani neki, ezért leírta. – Ez a játék nem is volt olyan rossz, többet fogok szórakozni rajtuk!

Tovább játszott, unaloműzőnek. Egyszer csak furcsán elsötétült minden, aztán homályos lett, végül kitisztult. Akik körülállták, mosolyogtak, gügyögtek, egy kendős meg is ütötte, ettől felsírt. Majd rádöbbsent, hogy ő is egy báb! Most őt is bedobták a játékok közé.

Bándli Gyula

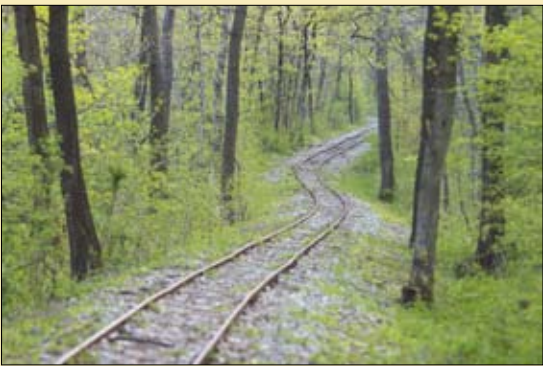
Szeretnéd, ha a te kedvenceddel készített interjúút olvashatnád lapunk hasábjain? Szeretnél neki te is feltenni néhány kérdést?

Itt az alkalom! Nincs más dolgod, ird meg a muhegy@muhely.com e-mail címre, hogy melyik magyar kulturális személyiségről szeretnél többet megtudni! A legtöbb szavazatot kapó művésszel interjúút készíttünk. Rádásul egy szerencsés szavazó eljőhet velünk az interjúra is, ahol személyesen találkozhat kedvencével, akitől bátran kérdezhet is.

KÉPRIPORT

A tavasz arcai

Antal András, Kiss Imre és Szabó Lázár felvételei

KERESZTREJTVÉNY

A helyes megfejtést beküldők közül kisorsolunk egy két személy részére szóló belépőjegyet a Székén Színház Árva csillag című darbjára. Két szerencsés válaszdónk pedig 3000 Ft-os ajándékutalványt nyer, amelyet a Teardó Teaházban használhat fel. A megfejtéseket a keresztrejtvény@muhely.com e-mail címre várjuk április 29-ig. Előző feladványunk nyertesei: Garai Gábor Győző, Szadai Krisztina. A nyerteseket e-mailben értesítjük a nyeremények átvételével kapcsolatban.

	borsóka-virág	védeltmező	életmes	hawaii énekes madár	visszafut	térinformatikai fogalom	ozmium vegyjele	elgondolás	
amerikai film férfi főszereplő									A
algoritmus									
mérőpálya, vízer							sörgető szó		
tankönyv röviden		kijellett betű			-giga		cián győke		
kedvelt nassolni-való		Kelvin				kukac angolul	női főszereplő		
Honduras internet tartomány kódja						Stop!			
páratlan enyv!		Zénó egyenműi			anyós				
wolfram	angol pont!	neutron		latin, stb.				új-zélandi gk.jel	
média egyenműi		ipszilon		Vuk apja	a tea alkoholdia magyar g.jel				
Opel márkatípus		a tihanyi				Déja vu vége!		urán vegyjele	étel-ízestítő
orvosi műszer		nagyon idős	fok, családág			rádiusz			
zénus	Aurum		itrium, hidrogén vegyjele	jelenet része!	Budapest Sp.csarnok ágszéklet!		szőlőmáz-csós hang		
körül-belül								német autójel	
	A					tetőfedő anyag			